

STRANDBELEID

Blijven werken aan een strand van topkwaliteit

Status: Concept ter inzage

Inhoud

Inleiding	4
Inhoudelijke thema's	4
Reikwijdte strandbeleid	5
Definities en begrippen	6
Deel 1: analyse	7
1. Beleidskader	8
Agenda toerisme 2018–2026	8
Zeeuwse Kustvisie en Omgevingsverordening Zeeland	9
2. Evaluatie voorgaande beleid	12
Beleidsnota Zonering en Ontwikkelingskader strand 2012 en Cafetariamodel	12
Agenda Toerisme	12
Strandonderzoek 2020	14
Uitvoeringsprogramma strand 2019	14
Strandveiligheid	14
Fiets- en voetgangersvoorzieningen	14
Overige	15
3. Trendanalyse	16
Duurzaam reisgedrag	16
Arbeidsmarkt onder druk	16
De natuur als plek voor inspanning en ontspanning	16
Het strand: jaarrond aantrekkelijk	17
4. De waarde van het strand voor Schouwen-Duiveland	18
Economische betekenis	18
Waardering van het strand	19
Deel 2: Beleid	20
1. Uitgangspunten	21
Onze visie op het strand	21
2. Ruimtelijk kader: strandzonering	23
Zonering	23
3. Kwaliteit en onderscheidend vermogen	26
Onderscheidend vermogen	26
Thematisering in de openbare ruimte	27
Keurmerken	28
Duurzaamheid	28
Marketing en informatievoorziening	29

4. Ruimtelijke ordening: strandbebouwing	30
Bebouwing op het strand	30
Strandpaviljoens	30
Recreatief overnachten op het strand	31
Strandcabines	31
Overige bebouwing	32
Verlichting	32
5. Voorzieningen	34
Strandpaviljoens	34
Actualisatie huurovereenkomsten	34
Kwaliteit	35
Compensatie voor uitbreiding	36
Strandterras	37
Venten en verhuur strandartikelen	38
Openbare voorzieningen	38
6. Recreatie	40
Jaarrond strandrecreatie	40
Georganiseerde activiteiten	40
Evenementen	41
Recreatie op of in het duin	42
Toegankelijkheid en vindbaarheid	42
7. Veiligheid en regelgeving	44
Strandbewaking	44
Visie op strandveiligheid	44
Professionalisering	44
Materiaal	44
Huisvesting	45
Regelgeving	45
Naaktrecreatie	45
Honden	45
Paarden	46
Soaren en vliegeren	46
Roken	46
Handhaving	47
8. Beheer	48
Kustbeheer	48
Kustbeheer in relatie tot strandexploitatie	49
Strandbeheer	49
Onderhoud van voorzieningen	50
Accountmanagement	50
9. Exploitatie	52
Bijlage: Visie op strandveiligheid Schouwen-Duiveland	54

Inleiding

Schouwen-Duiveland, bekend en bemind als vakantie-eiland, met familiebadplaats Renesse, kustdorpen Burgh-Haamstede, Westenschouwen en Scharendijke en monumentenstad Zierikzee. Eiland met een uitgestrekt bos- en duingebied waar de opvallende rood-witte vuurtoren als een baken uitkijkt over het landschap en de zee. Eiland dat via de Brouwersdam, de Grevelingendam en de markante Oosterscheldekering en Zeelandbrug verbonden is met de omliggende eilanden. Op dit eiland ligt met 21 kilometer – wat ons betreft – het mooiste aaneengesloten strand van Nederland, doorlopend langs het zuidelijke deel van de Brouwersdam. Een strand met een hoog voorzieningenniveau en mooie paviljoens, maar ook een strand waar je, midden in de natuur, urenlang kunt wandelen. Dat strand vormt de gouden rand van ons eiland en een belangrijke reden dat mensen op Schouwen-Duiveland willen wonen, werken, ondernemen, recreëren of vakantie vieren.

We koesteren ons strand, ze vormt ons natuurlijk kapitaal en is het fundament onder onze economie. Dit strand willen we dan ook behouden en, versterken. Het strand is dynamisch, zowel in natuurlijke zin als beleidsmatig en om op te kunnen ondernemen. Als gevolg van klimaatverandering en weersinvloeden staat het op breedte houden van ons strand onder druk. Daarbij zorgt ook de variatie aan verschillende vormen van recreatie voor druk op de soms schaarse ruimte. Ondernemers willen perspectief om toekomstgericht te kunnen investeren in bedrijven en het op peil houden van het niveau van strandschoonmaak en de inzet van de strandreddingsbrigade vraagt om inzet vanuit de gemeente.

Ons strand vraagt dan ook om continue aandacht en inzet. Met deze beleidsnota geven we richting aan de toekomst van ons strand en hoe we daar als gemeente samen met andere overheden, ondernemers, natuur- en belangenorganisaties, inwoners en toeristen mee om willen gaan.

Inhoudelijke thema's

In deze strandnota schetsen we hetgeen we willen bereiken en hoe we dat willen doen aan de hand van een 8-tal thema's, namelijk:

1. Ruimtelijk kader: strandzoning
2. Kwaliteit en onderscheidend vermogen
3. Ruimtelijke ordening: strandbebouwing
4. Voorzieningen
5. Recreatie
6. Veiligheid en regelgeving
7. Beheer
8. Exploitatie

Deel 1 bevat een analyse van de beleidskaders die boven het strandbeleid staan of die gelieerd zijn aan het strandbeleid. Daarnaast bevat dit deel de belangrijkste evaluatiepunten van het voorgaande beleid en een analyse van de voornaamste trends gelieerd aan het strand. Tenslotte duiden we de waarde van ons strand aan de hand van een aantal cijfers.

Deel 2 start vervolgens met een schets van ons perspectief op het strand dat vervolgens thematisch verder wordt uitgewerkt aan de hand van 2 vragen: Wat willen we bereiken? en Hoe gaan we dat doen?

Reikwijdte strandbeleid

Het strandbeleid heeft betrekking op het Noordzeestrand, gelegen tussen de Oosterscheldekering en het deel van de Brouwersdam dat binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Schouwen-Duiveland is gelegen. De stranden langs de Oosterschelde en het Grevelingenmeer vallen buiten het werkingsgebied van het strandbeleid.

Binnen het werkingsgebied van het strandbeleid heeft dit beleid betrekking op het strand tussen de laagwaterlijn en de duinvoet aan de landzijde. Dit betekent dat de stranden en de 1e duinenrij inclusief daarin aanwezige paden (inclusief en na de slagboom) onderdeel uitmaken van het beleid. De uitgestrekte duingebieden die overlopen in het bos van de Boswachterij Westenschouwen en de duingebieden in Natura 2000 gebied Kop van Schouwen vallen hier niet onder. Parkeerplaatsen en voorzieningen buiten het werkingsgebied hebben uiteraard een nauwe relatie met het strandbeleid, maar vallen buiten het strandbeleid.

Figuur 1: Begrenzing reikwijdte strandbeleid

Definities en begrippen

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. Voor de Verklikker is het broedseizoen in de APV vastgelegd op de periode van 1 april tot en met 15 september. Nesten en eieren zijn gedurende de hele broedperiode wettelijk beschermd.

Stormseizoen

Tussen 1 oktober en 15 april is het stormseizoen. Een storm komt in deze periode vaker voor dan in het voorjaar en zomer. Gedurende de kern van het stormseizoen (van 1 november tot 1 maart) zijn strandcabines, mobiele reddingsposten en andere mobiele voorzieningen niet aanwezig op het strand.

Strandseizoen

Het strandseizoen loopt van 1 mei tot en met 30 september. In deze periode zijn alle voorzieningen op het strand aanwezig en gelden er andere gebruiksregels dan buiten het strandseizoen.

Thematisering

Het inhoudelijk richting geven aan een bepaald strandgedeelte door het realiseren (of weglaten) van voorzieningen waardoor een bepaalde doelgroep wordt aangesproken of aangetrokken.

Zonering

Het ruimtelijk onderscheid wat gemaakt wordt tussen de verschillende strandgedeelten waarop verschillende regels en uitgangspunten kunnen gelden, zowel ten aanzien van bouwmogelijkheden, regelgeving of het voorzieningenniveau

Verzorgingsgebied

Het gebied rondom een paviljoen dat valt onder de zorgplicht van de paviljoenhouder. Dit betreft een zone van 25 meter rondom het paviljoen. Voor het overige valt schoonmaak onder verantwoordelijkheid van de gemeente (via het strandbestek).

DEEL 1: ANALYSE

Agenda toerisme 2018–2026

Het strandbeleid van de gemeente Schouwen-Duiveland staat niet op zichzelf maar hangt nauw samen met het beleid vanuit de Agenda Toerisme. De Agenda Toerisme 2021–2026, inclusief de nog op- en vast te stellen actualisatie, vormt de paraplu boven het strandbeleid. De uitgangspunten zoals benoemd in de Agenda Toerisme 2021–2026 blijven ook na actualisatie van kracht. Actualisatie is gewenst als gevolg van veranderende omstandigheden, zoals het opheffen van VVV Zeeland, het opstellen van Perspectief 2030 door het NBTC en het Toekomstbeeld Bestemming Zeeland 2030 door provincie, gemeenten en sectororganisaties en macro-omstandigheden zoals de coronapandemie, stijgende prijzen of regels rondom stikstof.

De ambitie, missie en strategische keuzes zijn onveranderd. Omdat het strandbeleid hieraan dienend is benoemen we deze in dit beleidskader.

Ambitie

Schouwen-Duiveland blijft ook in de toekomst een bijzondere en aantrekkelijke toeristische bestemming in de Zeeuwse- en Zuid-Hollandse Delta. De focus ligt daarbij op een jaarrond gastvrije ontvangst, een intense cultuur- en natuurbeleving, gekoppeld aan een hoge kwaliteit en duurzaamheid van het toeristisch recreatieve product afgestemd op de (toekomstige) gast. Hierdoor blijft de recreatiesector de belangrijkste economische factor van het eiland, kan het de concurrentie met andere toeristische bestemmingen met vertrouwen aan en zijn we een voorbeeld voor andere kustgemeenten. Daarbij gaat het niet alleen om de economische waarde van het toerisme, maar ook om de leefbaarheid, de leefomgeving en de verbinding tussen bedrijven en de lokale gemeenschap. We zorgen ervoor dat onze inwoners de meerwaarde van de vrijetijdsector voor ons eiland kennen én zelf ervaren.

Missie

Bij deze ambitie past een uitdagende missie. Verleden en heden hebben de aantrekkelijkheid van ons eiland als toeristische bestemming bewezen, maar de toekomst van het toerisme is Schouwen-Duiveland! Met deze missie werken we eraan dat:

- Schouwen-Duiveland behoort tot de koplopers op het gebied van brede welvaart met een optimale balans tussen prettig wonen voor inwoners, goed ondernemen voor bedrijven en heerlijk genieten voor bezoekers.
- Schouwen-Duiveland een bewuste vakantiebestemming is waar het eilandgevoel centraal staat.
- Deze zich vertaalt in aspecten als landschappelijke kwaliteit, vernieuwende en duurzame bedrijfsconcepten, een duidelijk onderscheidend product en een sociale bijdrage aan de omgeving.
- Nieuwe initiatieven en ontwikkelingen houden we continu tegen het licht en we bepalen gezamenlijk of deze bijdragen aan onze ambities.

Strategische keuzes

Om onze ambitie en missie voor elkaar te krijgen, richten we ons op de volgende 6 strategische keuzes:

1. Schouwen-Duiveland is marktleider op het gebied van duurzaam toerisme en zet het eilandgevoel centraal.
2. Inwoners herkennen zich in het merk Schouwen-Duiveland, dat trots, verbondenheid en herkenbaarheid uitstraalt.
3. Wensen en behoeften van onze (toekomstige) gasten zijn bekend en we zijn flexibel genoeg om daarop te anticiperen.
4. Er is blijvende aandacht voor evenwichtige spreiding van het toerisme en een toename van de bestedingen.
5. Kwaliteit, diversiteit, innovatie, verduurzaming en goed ondernemerschap zijn essentieel.
6. Samenwerking is de sleutel tot succes.

Deze strategie wordt ondersteund door 6 overkoepelende thema's:

1. Uitgekiende marketing van onze duurzame en gastvrije bestemming.
2. Beter beleven en benutten van onze natuurlijke en culturele rijkdom.
3. Evenwichtige spreiding en meer jaarrond bezoekers
4. Voortdurend vernieuwen.
5. De mooiste kust als blijvende trekker.
6. Zorgeloos de unieke plekken op het eiland vinden.

Zeeuwse Kustvisie en Omgevingsverordening Zeeland

In 2016 is de Zeeuwse Kustvisie vastgesteld. Hoewel de Kustvisie met name een ruimtelijk kader biedt voor hetgeen er achter de duinen gebeurt is zij ook kaderstellend voor het strand. De regels vanuit de Kustvisie zijn overgenomen in de Omgevingsverordening Zeeland.

De functie van het strand

Het strand, de duinen, dammen en dijken vormen samen de waterkeringszone en beschermen Zeeland en de buurprovincies tegen overstromingen. Het strand en de duinen vormen hiernaast het grootste aaneengesloten natuurgebied van Nederland. Het ervaren van de elementen en het vrije uitzicht op de horizon zijn grote kwaliteiten die gekoesterd mogen worden. Ook bieden ze volop ruimte aan recreatieve activiteiten, van uitwaaien op een leeg winters strand tot en met de zomerse hectiek van zwemmen, zonnebaden en water gerelateerde sporten. Het Zeeuwse strand biedt daarmee voor elk wat wils.

Om deze kwaliteiten voor de toekomst te borgen, wordt ingezet op het garanderen van de waterveiligheid, het beschermen en versterken van de natuurlijke processen en het bieden van strandplezier voor inwoner en toerist.

Waterveiligheid op orde

Toenemende zeespiegelstijging en bodemdaling vragen om voortdurende waakzaamheid bij de hoogwaterbescherming. Voortdurend onderhoud is noodzakelijk. Om de waterveiligheid te blijven garanderen en om mee te groeien met de zeespiegelstijging wordt regelmatig zand aan de kust toegevoegd. Dit gebeurt in de vorm van onderwatersuppleties en strandsuppleties. Hiernaast is door Rijkswaterstaat en Waterschap Scheldestromen beleid en regelgeving vastgesteld met uitgangspunten voor medegebruik van de waterkering. Hierbij gelden in ieder geval de volgende voorwaarden:

- Strandbebouwing mag geen gevaar zijn voor de stabiliteit van de waterkering en moet in stormcondities uiteen kunnen vallen.
- Jaarrond aanwezige strandbebouwing moet een minimale vloerhoogte aanhouden om een efficiënte uitvoering van suppleties mogelijk te maken. Jaarrond aanwezige strandbebouwing moet een minimale vloerhoogte aanhouden om doorstuiving te optimaliseren.

Zonering

In de Zeeuwse Kustvisie en de Omgevingsverordening Zeeland wordt onderscheid gemaakt tussen recreatiestranden en natuurstranden. De Omgevingsverordening is leidend ten aanzien van de zonering van het strand. Binnen deze marges heeft de gemeente de mogelijkheid om lokale inkleuring te geven en strengere regels te stellen.

In de Zeeuwse Kustvisie zijn met betrekking tot de 2 typen stranden de volgende omschrijvingen opgenomen, in de Omgevingsverordening is geen specifieke definitie opgenomen maar wordt wel onderscheid gemaakt tussen de 2 typen stranden. Met name de regels ten aanzien van strandbebouwing verschillen van elkaar.

- **Natuurstranden (dynamisch beheerde stranden)**

Natuurstranden zijn stranden die door Rijkswaterstaat en het Waterschap zijn aangewezen voor dynamisch kustbeheer. Strand met dynamisch kustbeheer bieden zee en wind de ruimte om zand optimaal te laten verstuiven. Op deze ongerepte stranden kunnen strand en duin op een natuurlijke wijze meegroeiën met de zeespiegel, waarmee ze een bijdrage leveren aan de waterveiligheid er een symbiose ontstaat met en versterking van de natuurlijke en landschappelijke waarden van de aangrenzende natuurgebieden.

De sporadisch aanwezige bebouwing op dynamisch beheerde stranden (jaarrond strandpaviljoens en seizoensgebonden dagcabines) kan gehandhaafd blijven, omdat deze een belangrijke uitvalbasis vormen om de natuurkwaliteiten van de kust te beleven.

- **Recreatiestranden (niet-dynamisch beheerde stranden)**

De dagrecreatieve aantrekkingskracht van de kust concentreert zich vooral op de niet-dynamisch beheerde recreatiestranden. De bestaande voorzieningen op deze stranden voorzien in een belangrijke vraag vanuit de inwoner en toerist en vormen een symbiose met de achterliggende badplaatsen en verblijfsrecreatieve terreinen. Om de balans van de kwaliteiten van het strand te behouden is extra recreatieve strandbebouwing niet toegestaan. Ook op recreatiestranden is aandacht voor natuur- en landschapswaarden aan de orde.

Strandbebouwing

In de Zeeuwse Omgevingsverordening (artikel 5.14 strandzonering) zijn de volgende regels opgenomen met betrekking tot bebouwing op het strand.

1. Een omgevingsplan laat geen nieuwvestiging of uitbreiding van bebouwing toe op een natuurstrand of recreatiestrand.
2. In afwijking van het 1e lid is verplaatsing van bestaande recreatieve bebouwing mogelijk, als:
 - a. er sprake is van verplaatsing vanaf een natuurstrand naar een recreatiestrand;
 - b. er sprake is van verplaatsing binnen een recreatiestrand;
 - c. of er sprake is van verplaatsing binnen een natuurstrand, en in de motivering bij het omgevingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat de omgevingskwaliteit zich daartegen niet verzet en dit niet leidt tot een verminderde doorstuiving van zand.

3. Op een natuurstrand bedraagt de oppervlakte van een strandpaviljoen ten hoogste 600 m² en van een dagcabine 5 m².
4. Op een recreatiestrand bedraagt de oppervlakte van een strandpaviljoen ten hoogste 1.000 m², van een slaaphuisje(1) 40 m² en van een dagcabine 5 m².
5. Het 1e, 3e en 4e lid zijn niet van toepassing, als:
 - a. op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening de nieuwvestiging of uitbreiding van recreatieve bebouwing al is toegelaten in het omgevingsplan; en
 - b. de afwijking van de regels van deze verordening niet wordt vergroot.
6. Het 1e lid is niet van toepassing op:
 - a. reddingsbrigadegebouwen; en
 - b. bouwwerken van openbaar belang, voor zover deze bouwwerken niet buiten een natuur- of recreatiestrand kunnen worden gebouwd, waarbij als bouwwerk van openbaar belang in ieder geval worden aangemerkt bouwwerken voor:
 - i. telecommunicatievoorzieningen en hulpverleningsdiensten;
 - ii. opsporing, winning, opslag en transport van olie, gas en water, transport van elektriciteit en kleinschalige opwekking van elektriciteit met een windturbine; en
 - iii. waterbeheer en natuurbeheer.

Strandovergangen als visitekaartje

De kwaliteit en de inrichting van strandovergangen sluiten aan bij de kwaliteitskenmerken van de omgeving en de typologie van de stranden. Bij drukbezochte recreatiestranden met veel voorzieningen is het van belang dat de verbinding door de duinen of over de waterkering voor meerdere modaliteiten (fiets, voetganger) van goede kwaliteit is. Bij natuurstranden kan de toegang meer ingetogen worden vormgegeven omdat hier natuur- en landschappelijke waarden meer op de voorgrond staan en aspecten zoals stilte en duisternis van groot belang zijn. De bereikbaarheid van het strand voor hulpdiensten is in alle gevallen van belang.

1 Op Schouwen-Duiveland zijn slaaphuisjes op het strand niet toegestaan vanuit het gemeentelijk beleid

Beleidsnota Zonering en Ontwikkelingskader strand 2012 en Cafetariamodel

Er is behoefte aan nieuw strandbeleid. Op 22 mei 2012 heeft het college de 'Beleidsnota Zonering en Ontwikkelingskader strand 2012' vastgesteld. Op 22 november 2005 is het Cafetariamodel vastgesteld. In 2012 is deze herzien en is sindsdien in die vorm van toepassing. Beide beleidsstukken zijn toe aan een evaluatie of actualisatie.

In de genoemde beleidsnota is per strandgedeelte aangegeven welke ontwikkelmogelijkheden er zijn er welke regels er per type strand gelden. Aan de hand van dit beleid zijn de afgelopen jaren vergunningen uitgegeven voor activiteiten en is de transitie gemaakt van seizoensgebonden paviljoens naar strandpaviljoens die jaarrond op het strand aanwezig zijn. Het beleid is aan vernieuwing toe om zo beter aan te sluiten op het veranderende strand, maar ook aangepaste regels voortvloeiend uit bijvoorbeeld provinciaal beleid.

Vanuit het cafetariamodel heeft ongeveer de helft van de paviljoenhouders een kwaliteitsslag gemaakt. Paviljoenhouders kregen vanuit het cafetariamodel, in afwijking van het bestemmingsplan, de mogelijkheid om uit te breiden tot maximaal 750 m². Gekoppeld hieraan dienden zij voorzieningen te treffen, bijvoorbeeld in de vorm van toiletvoorzieningen voor strandbezoekers. Vanuit de gesprekken met paviljoenhouders is naar voren gekomen dat de regeling als complex en weinig stimulerend is ervaren om daadwerkelijk een kwaliteitsslag te maken. Ook vanuit de gemeente is de regeling als complex en ondoorzichtig ervaren. De regeling had meer weg van een wiskundig model dan van een daadwerkelijke stimuleringsmaatregel. Er is over de gehele linie weinig draagvlak voor het continueren of actualiseren van de regeling. Wel is er behoefte aan het behouden van de mogelijkheid voor uitbreiding. Hiervoor zou een nieuwe regeling in het leven moeten worden geroepen. In deze strandnota zijn hiervoor de uitgangspunten beschreven.

Agenda Toerisme

Naast deze beleidsstukken is in 2017 een concept strandvisie 2017–2021 voorgelegd aan college en raad. Er is toen besloten om te wachten met herziening van het strandbeleid, omdat de Agenda Toerisme in voorbereiding was en wellicht tot nieuwe inzichten zou kunnen leiden. De Agenda Toerisme is in oktober 2018 vastgesteld en inmiddels eveneens toe aan een actualisatie. In vervolg hierop is voor het strand in 2019 de strategische top 10 strand opgesteld. Hierin staan de prioriteiten en projecten voor de toekomst benoemd.

Keuze 1: Periodieke monitoring naar wensen van de gast is de basis voor strandbeleid en ontwikkeling.
In 2020 is door HZ Kenniscentrum Kusttoerisme een specifiek strandonderzoek uitgevoerd. Daarnaast is een meerjarig onderzoeksprogramma in uitvoering waarin ook het strand een plaats heeft.

Keuze 2: We staan geen volledig nieuwe bebouwing op het strand toe en zetten in op kwaliteitsverbetering van bestaande strandpaviljoens binnen de normen van de Zeeuwse Kustvisie. Recreatief nachtverblijf in paviljoens is uitgesloten.

Een deel van de paviljoens heeft een kwaliteitsslag gemaakt. Om de kwaliteit verder te vergroten wordt in deze strandnota beschreven hoe hieraan invulling kan worden gegeven via de huurovereenkomsten en een alternatieve invulling voor het cafetariamodel.

Keuze 3: We versterken de jaarrond natuurbeleving voor onze strandgasten. Het stranden de strandnatuur nemen een belangrijke plaats in in de marketing van 'de Groen Blauwe Oase'.

Strand- en overige ondernemers werken hierbij samen met natuur- en kustbeheerder.

Op het verklikkerstrand voeren we de Groene wimpel. Hier staat natuurbeleving voorop. (Nog) niet alle benoemde projecten zijn al uitgevoerd.

Keuze 4: We versterken in alle 4 de seizoenen de beachfunbeleving voor onze strandgasten. Dit doen strandondernemers samen met overige ondernemers en sectoren. Slapen op natuurstrand gekoppeld aan evenementen is uitgesloten.

Vanuit het ontwikkelkader zijn verschillende vergunningen uitgegeven, ontwikkeling van nieuwe activiteiten blijft echter achter. Er zijn geen overnachtingsmogelijkheden ontwikkeld op het strand.

Keuze 5: We stimuleren duurzame bedrijfsvoering op het strand en laten deze transitie zien aan onze (strand)gasten.

Een aantal paviljoens heeft serieus werk gemaakt van verduurzaming en mag ook al het GreenKey certificaat voeren. In deze strandnota geven we aan hoe we via de vernieuwing van huurovereenkomsten inzetten op verdere verduurzaming.

Keuze 6: We versterken het onthaal van het Voordelta strand en van het strand naar de Kop van Schouwen. Strand, duinen en overgangen vormen een meer totale strand- en natuurbeleving.

Met name in Renesse zijn verschillende overgangen heringericht. Hierin kan echter nog een slag gemaakt worden, met name ten aanzien van toegankelijkheid.

Keuze 7: We zetten in op betere samenwerking rondom strand tussen ondernemers, gemeente, kustbeheerders, provincie, kustgemeenten en natuurorganisaties en binnen de strandrecreatiesector.

Om onderlinge afstemming te optimaliseren heeft de gemeente Schouwen-Duiveland in 2022 een accounthouder strand aangesteld. Dit draagt bij aan een betere samenwerking.

Keuze 8: We streven naar een blijvende kwaliteit van de strandbewaking.

We hebben de kwaliteit van de strandbewaking laten monitoren door het NIVZ. De aanbevelingen die hieruit voortkomen krijgen hun plek binnen de strandnota.

Keuze 9: De regelgeving op het gebied van kust en strand moet duurzamer en eenduidiger. We streven naar een 1-loket functie voor het strand.

De afgelopen jaren is er nog geen slag gemaakt in het vereenvoudigen van regelgeving. Dit krijgt een plek in deze strandnota. De 1-loket functie is gerealiseerd door de aanstelling van de accounthouder strand.

Keuze 10: We zetten in op een veilig en breed droog strand aan de Noordzee.

Het behouden en garanderen van een droog zandstrand staat onder druk en heeft de voortdurende aandacht van alle Zeeuwse kustgemeenten. We participeren in en werken samen binnen het Zeeuws Recreatief Zandfonds.

Keuze 11: De stranden langs de Noordzee en de Deltawateren houden we op een goede basiskwaliteit op het gebied van schoon, heel en veilig. We blijven ons inzetten op een hoge ranking in de schoonste stranden van Nederland.

Het strandbeheer voldoet aan de hoge kwaliteitsnorm die vanuit het strandbestek hieraan gegeven is. Jaarlijks leidt dit ook tot een zeer hoge waardering in de schoonste strand rapportage.

Strandonderzoek 2020

In 2020 is een strandonderzoek uitgevoerd door het HZ Kenniscentrum Kustoerisme. De uitkomsten van dit onderzoek zijn samengevat in een rapport. Verderop in de analyse (De waarde van het strand voor Schouwen-Duiveland) komen de belangrijkste conclusies aan de orde. Vanuit het onderzoek hebbe de leden van de Werkgroep strand en het Platform Toerisme de volgende aanbevelingen gedaan:

- Creëer een duurzaam dagje strand.
- Faciliteer informatievoorziening over het strand.
- Benut en promoot de strandapp.
- Verbeter de zichtbaarheid van de reddingsbrigade.
- Herzie de strandthema's en strandvakken.
- Pas het voorzieningenniveau aan naar de vraag.
- Optimaliseer samenwerking.

Deze aanbevelingen krijgen een plek in deze strandnota.

Uitvoeringsprogramma strand 2019

Vanuit het uitvoeringsprogramma 2019 zijn een aantal acties benoemd, gekoppeld aan de thema's strandveiligheid, fietsvoorzieningen en overige.

Strandveiligheid

Actiepunt 1: aanbrenge voorzieningen strandopgangen met Blauwe Vlag om zo de Blauwe Vlag te kunnen behouden.

Deze voorzieningen zijn gerealiseerd, de gemeente voert nog steeds de Blauwe Vlag op hetzelfde aantal stranden. De aanbevelingen vanuit de jaarlijkse inspecties worden opgevolgd.

Actiepunt 2: inhuren NIVZ ten behoeve van de verdere optimalisatie van de strandveiligheid.

Door het NIVZ is een scan uitgevoerd ten aanzien van de optimalisatie van de strandveiligheid en het aansturen van de SRB. Van hieruit is een visie op strandveiligheid opgesteld. Aanbevelingen vanuit deze visie krijgen plaats in deze strandnota.

Actiepunt 3: optimalisatie en promotie Strandapp.

De strandapp is opgegaan in de landelijke strandapp (Strand Veilig) van Reddingsbrigade Nederland. Vanuit de gemeente participeren we hierin en hebben we concrete verbeterpunten aangedragen. De rol van de strandapp ten aanzien van informatievoorziening met betrekking tot strandveiligheid krijgt een plaats in deze strandnota.

Fiets- en voetgangersvoorzieningen

Actiepunt 4: oplossen fietsknelpunt strandopgang Scharendijke.

Het knelpunt bij de strandopgang Scharendijke is aangepakt waardoor een meer overzichtelijke situatie is ontstaan.

Actiepunt 5: verbeteren strandopgang Wilhelminahoeve Renesse.

De strandopgang is in samenwerking met camping Julianahoeve aangepakt en de fietsparkeerplaats is uitgebreid.

Overige

Actiepunt 6: Optimaliseren bebording strandopgangen.

De borden bij iedere strandopgang zijn in samenwerking met Rijkswaterstaat en andere partners binnen de samenwerking Voordelta aangepakt en worden in de loop van 2024 vervangen.

Duurzaam reisgedrag

De Nederlandse toeristische sector heeft zich in 2022 het koersdocument Op weg naar klimaatneutraal toerisme gecommiteerd. Om consumenten op een duurzame manier hun vakantie te laten doorbrengen is het van belang dat het aanbod hierop aangepast wordt. De meeste vakantiegangers zijn zich wel bewust van het belang hiervan maar hun keuzes worden hierdoor niet beïnvloedt. Factoren waarmee gedrag veranderd kan worden zijn geld en tijd. Sociale normen, bewustzijn en persoonlijke voorkeuren hebben nauwelijks effect op duurzaam reisgedrag. Omdat toerisme sterk aanbod gedreven is zal de hele toeristische keten van aanbieders (accommodaties, transport, vermaak) meer duurzaam moeten worden ingericht. Duurzame opties moeten standaard worden, maar daarbij is het van belang dat deze niet als specifiek duurzaam in de markt worden gezet, maar dat de focus ligt op comfort, gemak en plezier want dat is wat men van een vakantie verwacht. Ook de overheid heeft hierin een taak, bijvoorbeeld door het aanbieden van minder openbare parkeerplaatsen bij toeristische attracties en het verbeteren van de mogelijkheden voor openbaar vervoer.

Voor het strand biedt dit ook kansen. Nergens anders zijn consumenten zich misschien meer bewust van de gevolgen van een veranderend klimaat en de noodzaak om meer duurzame keuzes te maken als op het strand. Het is interessant te bezien hoe strandbezoekers geprikkeld kunnen worden duurzame keuzes te maken.

Arbeidsmarkt onder druk

Nederland heeft te maken met een krappe arbeidsmarkt. Dit komt deels door vergrijzing en het hoge aantal deeltijdwerkers. Werkgevers moeten hierdoor meer doen aan goed werkgeverschap, de overheid meer aan training, onderwijs en de hoge lasten op arbeid. Ook de verblijfsrecreatieve sector en de horeca hebben last van het tekort aan personeel. Een nadelige ontwikkeling is dat het aantal gediplomeerde MBO-studenten met een opleiding in de gastvrijheidssector al enige jaren daalt. Veel banen in toerisme en horeca zijn in de coronaperiode verloren gegaan. Ook zijn veel banen seizoensgebonden, waardoor er minder vaste banen beschikbaar zijn. In combinatie met de relatief lage lonen en de beperkte doorgroeimogelijkheden is de sector minder in trek. De branchevereniging HISWA-RECRON is een landelijke arbeidsmarktcampagne gestart die meer mensen moet bewegen voor een carrière in de vrijetijdssector te kiezen.

De natuur als plek voor inspanning en ontspanning

In de toegenomen hectiek van het bestaan is er een groeiende behoefte aan rust en ontspanning en meer aandacht voor gezondheid en duurzaamheid. In het algemeen zoekt de jeugd deze ontspanning in nieuwe belevingen (festivals, duurzame evenementen, 'outdoor yoga'). Actieve senioren genieten vaker van een wandeling of fietstocht door de natuur. In beide gevallen wordt het buitengebied opgezocht, waar de beleving van de 'natuur' bijdraagt aan het gevoel van ontspanning en beleving. Het strand van Schouwen-Duiveland fungeert als plek om te ontspannen en actief bezig te zijn. Niet alleen voor verblijfs- of dagtoeristen vervult het strand deze functie. Juist ook voor onze inwoners is het strand een aangename plek voor inspanning en ontspanning.

Het strand: jaarrond aantrekkelijk

De stranden van Schouwen-Duiveland worden steeds actiever gebruikt. Er zijn steeds meer verschillende doelgroepen en die ook steeds vaker buiten het zomerseizoen gebruik maken van het strand. De recreatiedruk en het aantal activiteiten nemen daardoor toe.

Zwemmen, surfen, zonnen, wandelen en genieten van een drankje, lunch of uitgebreide maaltijd op of aan het strand is daarbij belangrijk. Maar ook buiten het seizoen zien we meer bezoekers die 'er even tussenuit willen'. Het strand is al lang niet meer een plek waarop het enkel in het zomerseizoen leeft. Ondernemers spelen hierop in, bijvoorbeeld door jaarrond openstelling van paviljoens.

De waarde van het strand voor Schouwen-Duiveland

4

Het belang van het strand voor onze gemeente is groot. Niet alleen vormt zij het meest gefotografeerde deel van onze gemeente. Ook de betekenis van het strand is groot. Niet alleen vanuit economisch perspectief, maar zeker ook voor de leefbaarheid van ons eiland. Het strand geeft ons eiland identiteit.

Door strandbezoekers wordt het strand geroemd om de rust, de ruimte, de koppeling met natuur, de weidsheid. Het ontbreken van bebouwing, de mogelijkheden om met honden te wandelen en de bereikbaarheid scoren eveneens hoog.

Economische betekenis

Onze kust is niet alleen voor bezoekers maar ook voor onze inwoners een plek waar men graag komt en vertoeft. Om uit te waaien tijdens een herfststorm, om te wandelen met familie, vrienden of de hond al dan niet gecombineerd met koffie en appelgebak of een lunch op een strandpaviljoen. Toeristisch gezien vormt het strand dé reden om een dag of een vakantie aan de kust door te brengen. Het strand vormt dan ook de motor onder 1 van de belangrijkste pijlers van onze economie: het toerisme.

Een aanzienlijk deel van de bezoekers aan de kust typeert een vakantie als een strandvakantie. Het overgrote merendeel bezoekt het strand tijdens een verblijf minimaal 1 keer. Voor 83 % van de strandbezoekers geldt de aanwezigheid van het strand als de belangrijkste reden voor een bezoek (vakantie of dagbezoek) aan Schouwen-Duiveland. Niet alleen voor toeristische bezoekers maar ook voor vaste gasten met een eigen accommodatie is de nabijheid van de kust zeer belangrijk bij de locatiekeuze van de accommodatie. 76 % van de vaste gasten noemt het strand als de belangrijkste reden om een vaste jaar- of seizoensplaats of een 2e woning te nemen. In totaal telde Schouwen-Duiveland in 2022 5,7 miljoen overnachtingen (zo'n 25 % van het Zeeuwse totaal). In heel Zeeland verbleven zo'n 3 miljoen bezoekers, dus als we omgerekend 750.000 unieke bezoekers telden dan hoeven we niet uit te leggen hoe groot het belang van het strand is voor het verblijfsbezoek.

Hoewel er over dagtoerisme weinig lokale cijfers beschikbaar zijn kan hier wel iets over gezegd worden. Zeeuwen ondernemen jaarlijks zo'n 68 miljoen vrijetijdsactiviteiten in Zeeland: gemiddeld 3 activiteiten van minimaal 1 uur per week. Nederlanders uit andere provincies bezoeken Zeeland zo'n 7 miljoen keer voor een dagbezoek. Vanuit Duitsland worden zo'n 12,5 miljoen dagbezoeken aan Zeeland gebracht en vanuit België zo'n 4,3 miljoen. Buiten zijn is voor de eigen inwoners belangrijk: meer dan de helft van alle vrijetijdsactiviteiten van Zeeuwen in Zeeland bestaat uit wandelen, fietsen of ontspannen/recreëren in de openbare ruimte. In die laatstgenoemde categorie horen o.a. activiteiten als bezoek aan stranden en natuurgebieden. Ook vanuit andere provincies komen Nederlanders voor een dagje naar Zeeland om buiten te zijn, dit geldt voor 1 op de 3 dagbezoeken.

Voor Duitsers is bezoek aan strand en duinen in 1 op de 3 gevallen de belangrijkste activiteit tijdens hun dagbezoek aan Zeeland. Belgen komen vaker voor het winkel- en horeca-aanbod een dagje naar Zeeland.

Van de toeristisch-recreatieve bestedingen in de kustgemeenten in Zeeland, is 60 % direct gerelateerd aan het strand. Het strand is namelijk het primaire bezoekmotief of een belangrijk onderdeel van het verblijf. Vertaald in bestedingen en werkgelegenheid gaat dit voor de Zeeuwse kustgemeenten samen om € 750–800 miljoen euro aan bestedingen en ongeveer 4.000 FTE (HZ Kenniscentrum Kusttoerisme, 2019).

Door Kenniscentrum Kusttoerisme is becijferd wat het belang is van een de aanwezigheid van een voldoende droog zandstrand. Stranden waar geen droog zand meer is bij vloed, hebben een aanzienlijk effect op toerisme in Zeeland. Het toerisme in Zeeland zou zeker afnemen als de stranden helemaal niet meer gesuppleerd worden, maar de mate waarin is nauwelijks te voorspellen. Door het kenniscentrum is een voorzichtige schatting gemaakt: op het aantal overnachtingen heeft een slecht strand mogelijk een negatief effect van -22 % tot -73 %. Op het aantal dagbezoeken heeft dit mogelijk een negatief effect van -33 % tot -61 %.

Waardering van het strand

Vanuit het in 2020 in opdracht van de gemeente Schouwen-Duiveland en VSSK uitgevoerde strandonderzoek komt naar voren dat strandbezoekers over het algemeen positief zijn over hun bezoek aan het strand. De stranden zijn over het algemeen makkelijk bereikbaar en mensen ervaren een gevoel van veiligheid op het strand. Bezoekers komen er tot rust en er is voldoende aanbod van activiteiten en horeca. De eigen auto vormt het primaire vervoermiddel om het strand te bezoeken, zowel voor (dag)toeristen als voor inwoners.

Verbeterpunten die genoemd worden zijn de bereikbaarheid voor mensen die rolstoelafhankelijk of slecht ter been zijn en de aanwezigheid van voldoende openbare toiletten. Ook de bereikbaarheid van de reddingsbrigade is benoemd als verbeterpunt.

Evenementen op het strand, zoals de Straô, worden gewaardeerd en maken het strand onderscheidend. Bezoekers zouden op het strand ook willen leren over de zee, de duinen en de onderwaterwereld. Ten aanzien van de strandpaviljoens zien strandbezoekers graag meer streekproducten op de menukaart verschijnen.

Strandbezoekers hechten daarnaast ook grote waarde aan het thema duurzaamheid. Een meerderheid van de bezoekers zou graag een plasticverbod op het strand zien en men is van mening dat ondernemers op het strand een rol kunnen pakken in verduurzaming van het strand door middel van het aanbieden van duurzame alternatieven.

DEEL 2: BELEID

Zonder strand geen Schouwen-Duiveland. Het Noordzeestrand vormt de goudgele rand aan de westkant van ons eiland. De kust en het strand zijn het fundament onder de identiteit van ons eiland voor zowel inwoners als toeristen. Daarbij is het strand de basis voor 1 van de belangrijkste economische pijlers van onze gemeente: het toerisme. Wat is het toekomstperspectief voor het strand? In dit 1e deel van het beleid omschrijven we onze visie op het strand en onze kust. Deze visie vormt onze ambitie voor de komende jaren en is de basis voor de uitwerking van de verschillende thema's in het beleid.

Na de beschrijving van onze visie op het strand vertalen we in de volgende hoofdstukken per thema hoe we hier concreet invulling aan willen geven. Per onderwerp omschrijven we wat we willen bereiken en hoe we dat gaan doen. Deze 'hoe' vormt ook de input voor de uitvoeringsagenda die een bijlage vormt bij het beleid. Deze uitvoeringsagenda wordt periodiek door het college herijkt.

Achtereenvolgens komen de volgende thema's aan bod.

- Ruimtelijk kader: strandzoning
- Kwaliteit en onderscheidend vermogen
- Ruimtelijke ordening: strandbebouwing
- Voorzieningen
- Recreatie
- Veiligheid en regelgeving
- Beheer
- Exploitatie

Onze visie op het strand

Onze visie in een notendop:

- De kust is en blijft onze belangrijkste trekpleister.
- Bij alles wat we doen streven we naar een strand van topkwaliteit.
- Een droog en breed zandstrand is niet vanzelfsprekend, maar is wel ons streven.
- Schouwen-Duiveland wil een proefomgeving zijn voor praktisch onderzoek gericht op het beter vasthouden van zand of het laten aangroeien van de kust.
- We koesteren het weidse en onbebouwde karakter van onze kust.
- Ons strand is een plek waar je actief bezig kunt zijn en tot rust kunt komen.
- Ons strand kenmerkt zich door strandpaviljoens van hoge kwaliteit, waarbij strandondernemers koploper zijn als het gaat om duurzaam ondernemen.
- Strandovergangen naar recreatiestranden zijn van hoge kwaliteit en een deel hiervan is ook goed toegankelijk voor mindervaliden.
- Een strand van topkwaliteit vertaalt zich ook in het onderhoudsniveau van onze stranden en in de dienstverlening van de reddingsbrigade.

Het strand is onze grootste kwaliteit, daarom streven we bij alles wat we doen, samen met strandondernemers, met de reddingsbrigade, met de strandbeheerders, naar een strand van topkwaliteit. Deze kwaliteit staat echter onder druk. Kustdynamiek maakt dat het strandproduct van voorheen verandert. Dit brengt uitdagingen met zich mee.

De kust is en blijft de trekker van Schouwen-Duiveland. Ook al biedt Schouwen-Duiveland veel meer dan het strand. Het is voor inwoners en bezoekers een van de voornaamste redenen om Schouwen-Duiveland te bezoeken of er te gaan wonen. De kust geeft vorm en identiteit aan het landschap, de natuur, aan de eilanders en het eilandgevoel. De kust is en blijft onze belangrijkste trekpleister.

Klimaatverandering en een stijgende zeespiegel maken dat we met andere ogen naar onze kust moeten kijken. Als gevolg van kustdynamiek staat het op breedte houden van het strand onder druk, een droog en breed zandstrand is niet vanzelfsprekend maar is wel ons streven. Met alleen periodieke strandsuppleties vanuit waterveiligheid hebben we geen garantie op een droog zandstrand waarop gerecreëerd en ondernomen kan worden. Ook vanuit economisch en recreatief oogpunt maken we ons hard voor voldoende droog zandstrand. Maar meer nog zetten we in op onderzoek om zand vast te houden. Schouwen-Duiveland wil een proefomgeving zijn door praktische onderzoeken te faciliteren waarmee zand vastgehouden kan worden of waarmee de kust aangroeit.

Onze kust onderscheidt zich doordat er – ten opzichte van omliggende kustgebieden – weinig bebouwing is en dat ze een natuurlijk karakter heeft. Het karakter van deze weidse en onbebouwde kust koesteren we. Ons strand loopt over in 1 van de grootste natuurgebieden van Zeeland: De kop van Schouwen met de Boswachterij Westenschouwen, de Zeepeduinen, de Meeuwenduinen en de Verklikkerduinen. De combinatie van natuur, duinen en overgangen zijn onderdeel van de totale strandbeleving en is een bron voor strand gerelateerde activiteiten: wandelen, hardlopen, paardrijden, mountainbiken of evenementen zoals de Zeeuwse kustmarathon. Ons strand is een plek waar je actief bezig kunt zijn of tot rust kunt komen. Dit is belangrijk voor zowel onze inwoners als onze bezoekers. Zeker waar deze combinatie in elkaar overloopt willen we dat overgangen een natuurlijk karakter hebben zodat het strand en de achterliggende (toegankelijke) natuur 1 geheel is. Waar de natuur niet toegankelijk is voor bezoekers vormt de 1e duinenrij een natuurlijke afscheiding. Waar er sprake van sluffers is het van belang dat met oog op natuurbescherming de ontoegankelijkheid en kwetsbaarheid van natuur voor strandbezoekers duidelijk zichtbaar is.

Op de recreatiestranden die zijn gelegen ter hoogte van de badplaatsen en verblijfsconcentraties kent ons strand een hoog voorzieningenniveau. Hier vind je strandpaviljoens van hoge kwaliteit. Dit uit zich onder andere in het feit dat de strandondernemers koplopers zijn als het gaat om duurzaam ondernemen. Ondernemers werken onderling samen wat onder meer terugkomt in het gebruik van culinaire streekproducten en gezamenlijke openstelling in alle seizoenen.

Het strandpaviljoen van de toekomst is niet langer een gebouw dat veilig op palen boven het strand, voor de waterkering, staat maar gaat op in het landschap waardoor deze volwaardig onderdeel van het landschap is. Idealiter zijn de paviljoens van de toekomst niet zozeer bestand tegen hoog water maar hebben zij ook een functie voor het beter vasthouden van zand. Om toekomstbestendig te kunnen bouwen is toekomstperspectief voor ondernemers meer dan ooit van belang.

Ons strand is jaarrond aantrekkelijk en goed toegankelijk. Samen met strandondernemers faciliteren we op de recreatiestranden een hoog voorzieningenniveau. Overgangen naar de recreatiestranden zijn van hoge kwaliteit en deels ook goed toegankelijk voor mindervaliden. Op het strand bieden we faciliteiten voor verschillende doelgroepen.

Een strand van topkwaliteit vertaalt zich ook in het niveau van ons strandbeheer en onze reddingsbrigade. Ook hier staat duurzaamheid voorop. We zetten in alles wat we doen in op een strand dat in al haar facetten het hoogste kwaliteitsniveau heeft.

De weidsheid van onze kust en het natuurlijke karakter van het strand zijn belangrijke kernkwaliteiten. Het karakter van deze weidse en onbebouwde kust koesteren we. In dit deel schetsen we de ruimtelijke kaders van het strandbeleid die bepalend zijn voor het strandbeleid.

Zoning

Wat willen we bereiken?

Strandzoning vormt de ruimtelijke basis van het strandbeleid. Zoning geeft immers weer wat op welke locatie op het strand kan en mag. In belangrijke mate zijn de marges van wat er kan en mag vastgelegd in de Omgevingsverordening Zeeland die voortkomt uit de Zeeuwse Kustvisie. Hierin zijn de bovengrenzen vastgelegd, de gemeente kan binnen deze bovengrenzen lokale inkleuring geven.

In de Zeeuwse Kustvisie en de Omgevingsverordening Zeeland wordt bij de zoning onderscheid gemaakt tussen recreatiestranden en natuurstranden. Deze zoning nemen we integraal over als uitgangspunt en vertalen we in het Omgevingsplan. Dit onderscheid is bepalend voor wat er op ieder strandgedeelte mag en kan.

Op recreatiestranden onderscheiden we daarbij nog een 2e laag. We maken onderscheid in intensieve recreatiestranden en extensieve recreatiestranden. Dit onderscheid is gebaseerd op het bestaande gebruik en voorzieningenniveau en is bepalend voor het (toekomstige) voorzieningenniveau op de stranden (zie "Onderscheidend vermogen" op pagina 26 voor de specificatie van dit onderscheid).

Doel van de zoning in het strandbeleid is om, binnen deze marges, specifiek op recreatieve stranden per strandgedeelte ruimte te bieden aan een gedifferentieerd strandproduct waarop strandondernemers ruimte krijgen om hoogwaardige kwalitatieve voorzieningen te kunnen realiseren of exploiteren gericht op strandbeleving en gastheerschap. Op de natuurstranden kan eveneens gerecreëerd worden, maar is er meer ruimte voor de dynamiek en natuurlijke processen. Recreatieve voorzieningen zijn hier meer gericht op natuurbeleving.

Het recreatiestrand is gelegen tussen de Oosterscheldekering tot 100 meter ten noorden van overgang De Rotonde (Westenschouwen) en tussen overgang Watergat en de Brouwersdam. Het natuurstrand is gelegen tussen (100 meter ten noorden van) overgang de Rotonde (Westenschouwen) en overgang Watergat. Zie Figuur 2 op pagina 25 voor de exacte ligging van de strandzoning. Afhankelijk van het bestaande voorzieningenniveau delen we het recreatiestrand in als intensief of extensief recreatiestrand (per overgang, van Westenschouwen tot Brouwersdam).

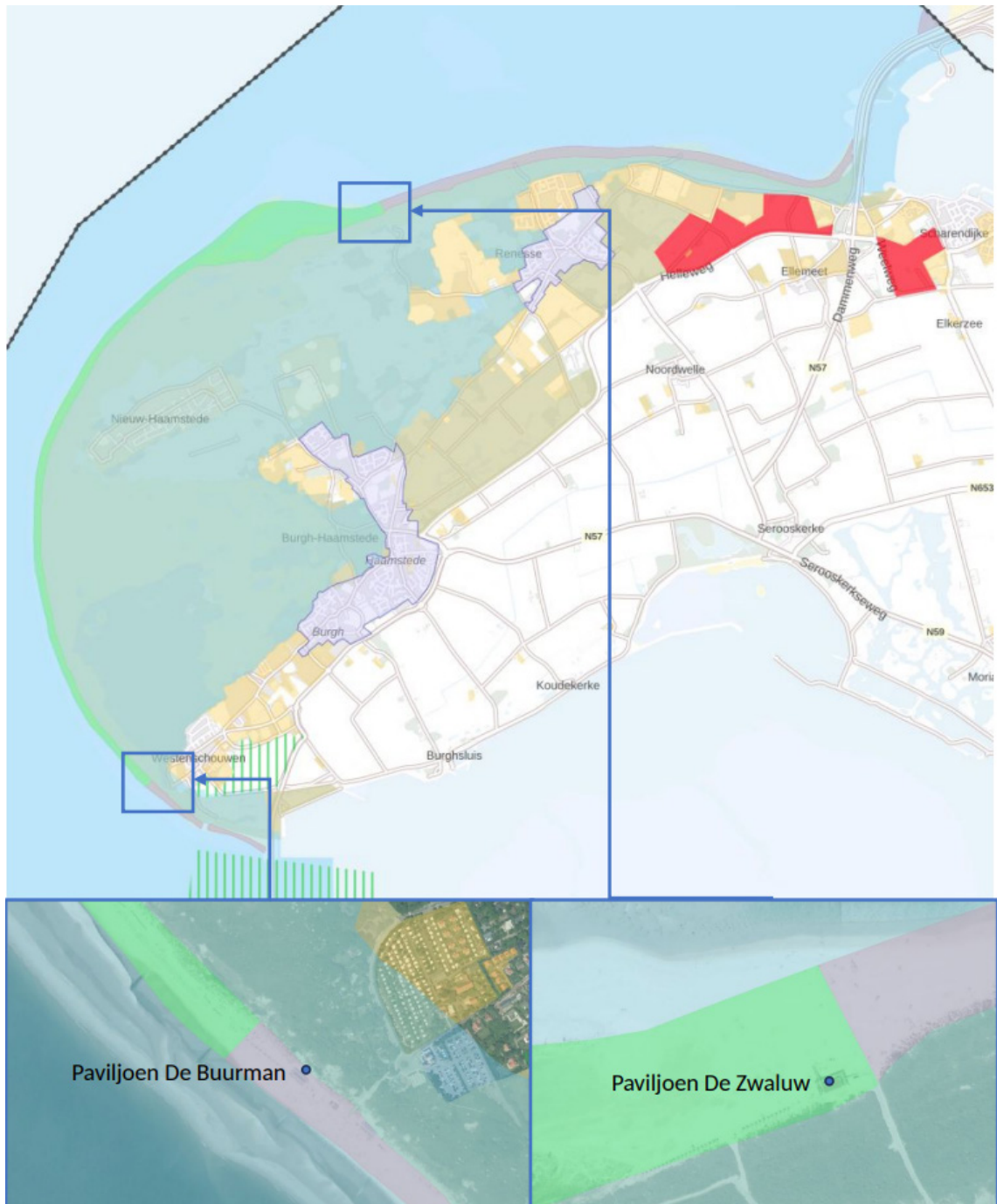
Recreatiestrand intensief	Recreatiestrand extensief	Natuurstrand
Rotonde	De Punt	Speelduin
Wilhelminahoeve	Watergat(2)	Domeinen 1 tot en met 4
Jan van Renesseweg	Scholderlaan	't Oude Vuur
Kijkduin	Laone	Vuurtorenpad
Brouwersdam 1	't Klokje	Middenpad
	Ellemeet	Verklikkerpad
	Scharendijke	Duinhoevepad
	Brouwersdam 2(3)	

Hoe gaan we dat doen?

- We passen de 1e laag van de aangepaste strandzoning toe en verwerken deze in het Omgevingsplan (onderscheid natuurstrand en recreatiestrand) in lijn met de Zeeuwse Kustvisie.
- De 2e laag (onderscheid intensief en extensief recreatiestrand) is leidend bij de voorzieningen (zie voorzieningen) en bebouwing (zie "Ruimtelijke ordening: strandbebouwing" op pagina 30).

2 Rekening houdend met natuur

3 Geen strand aanwezig, indien strand dan extensief afhankelijk van dynamiek. Vooralsnog niet van toepassing.

Figuur 2: Strandzoning met begrenzing natuurstrand (groen) en recreatiestrand (paars) in overeenstemming met de Provinciale Omgevingsverordening inclusief ligging strandpaviljoens nabij de overgangsranden.

Kwaliteit en onderscheidend vermogen

3

De kust en ons strand zijn en blijven onze belangrijkste trekpleister. Daarom streven we bij alles wat we doen, samen met strandondernemers, met de reddingsbrigade, met de strandbeheerders, naar een strand van topkwaliteit. De keurmerken die we op ons strand mogen hebben benadrukken dit.

Onderscheidend vermogen

Wat willen we bereiken?

Onze stranden zijn uniek in Nederland. Gelegen tussen de Oosterscheldekering en de Brouwersdam kennen we intensief gebruikte recreatiestranden en stranden waar de natuur prevaleert. Het aaneengesloten natuurgebied waar duindynamiek volop de ruimte krijgt is 1 van onze belangrijkste trekkers. Kilometerslang kunnen strandbezoekers hier genieten op een nagenoeg leeg strand.

Het unieke karakter van ons strand willen we behouden en versterken. Dit is van belang voor de leefbaarheid van het eiland en voor de lokale economie.

Ter hoogte van Westenschouwen en Renesse zijn onze recreatiestranden gelegen met een hoog voorzieningenniveau. Deze intensieve recreatiestranden zijn echte familiestranden met elk een eigen karakter, daaromheen liggen recreatiestranden met een meer extensief karakter. Bij alles wat we doen streven we naar een strand van topkwaliteit. Daarom leggen we per strandtype vast wat het beoogde kwaliteits- en voorzieningenniveau is.

Recreatiestrand intensief	Hoogste kwaliteits- en voorzieningenniveau
Locatie	Gelegen nabij parkeer- of verblijfsconcentratie.
Minimaal voorzieningenniveau	Openbare toiletten zowel op het strand als binnendijks, stranddouche, watertappunt, zonnebrandpaal, minimaal 1 strandpaviljoen aanwezig, reddingspost aanwezig, verhuur van strandmeubilair, speelvoorzieningen aanwezig, ondergrondse afvalinzameling.
Overgang	Voorzien van hellingbaan (bij vervanging), verlichting toegestaan.
Onderhoudsniveau	Hoog, minimale strandbreedte 40 meter droog zandstrand over een lengte van 300 meter (streefbreedte), prioritair suppletiestrand.
Toegankelijkheid	Minimaal 1 overgang binnen dit strandtype voldoet aan eisen voor integrale toegankelijkheid.

Recreatiestrand extensief	Hoog kwaliteits- en voorzieningenniveau
Locatie	Nabij parkeergelegenheid voor fietsen en/ of auto's en/of halte bereikbaar via het transferium.
Minimaal voorzieningenniveau	Openbare toiletten op het strand óf binnendijks (afhankelijk van locatie), stranddouche, watertappunt, ondergrondse afvalinzameling.
Overgang:	Trap of hellingbaan.
Onderhoudsniveau	Hoog, minimale strandbreedte 25 meter droog zandstrand over een lengte van 300 meter (streefbreedte).
Toegankelijkheid	Minimaal 1 overgang binnen dit strandtype voldoet aan eisen voor integrale toegankelijkheid.

Natuurstrand	Gemiddeld kwaliteits- en voorzieningenniveau aansluitend bij natuurwaarden
Locatie	Nabij parkeergelegenheid voor fietsen.
Minimaal voorzieningenniveau	Ondergrondse afvalinzameling.
Overgang	Natuurlijk ingericht, niet per se verhard. Overgang donker.
Onderhoudsniveau	Dynamisch kust- en strandbeheer.

Hoe gaan we dat doen?

- Bij ons streven naar een strand van topkwaliteit maken we onderscheid tussen intensieve en extensieve recreatiestranden en natuurstranden (zie tabel bij "Zonering" op pagina 27).
- We leggen per strandtype het beoogde kwaliteitsniveau vast en geven hier invulling aan bij het realiseren van openbare voorzieningen, de aanpak van overgangen en het uitvoeren van onderhoud.

Thematisering in de openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Ieder strand is gericht op een brede doelgroep, het voorzieningenniveau is afhankelijk van het strandtype maar wordt ook mede bepaald door de strandondernemer die op het betreffende strandgedeelte actief is. Hierdoor heeft ieder strand een eigen karakter. Door dit karakter of thema kan een strand zich specifiek op een bepaalde doelgroep richten.

Een strandgedeelte kan zich onderscheiden en daardoor een bepaald karakter of thema krijgen door het aanbieden van speel- of sportmogelijkheden, door het aanbieden van wellnessfaciliteiten, door te focussen op toegankelijkheid of door verder te verduurzamen. Het is in 1e instantie aan strandondernemers om in samenwerking met de gemeente het karakter van het strand door te vertalen in voorzieningen in het paviljoen en op het strand (bijvoorbeeld het type speelvoorziening).

Hoe gaan we dat doen?

- Het thematiseren van specifieke stranddelen is primair aan de ondernemer, in afstemming met de gemeente.
- Het thematiseren van een strandgedeelte is afhankelijk van het strandtype.

Keurmerken

Wat willen we bereiken?

Op onze stranden mogen we verschillende keurmerken voeren: Blauwe Vlag, Green Destinations en Quality Coast. Deze keurmerken willen we behouden. Maar niet alleen zetten we in op behoud, we willen deze ook meer inhoud geven, zodat Schouwen-Duiveland zich als duurzame kustbestemming ook mee kan onderscheiden. De keurmerken benadrukken dat ons strand van topkwaliteit is.

Op een deel van ons strand voeren we de groene wimpel. Met name natuurstranden lenen zich om deze groene wimpel te kunnen voeren. Op deze stranden ligt bij strandbeheer en bij strandondernemers de nadruk meer dan elders op natuur, duurzaamheid en natuurinclusief ondernemerschap. Uitbreiding van het aantal stranden waar de groene wimpel mag worden gevoerd gebeurt altijd in samenwerking met paviljoenhouders op het betreffende strandgedeelte. We streven niet per se naar uitbreiding van het aantal stranden met een groene wimpel, dit doet echter niks af aan onze ambities op het gebied van duurzaamheid in relatie tot het strand.

Hoe gaan we dat doen?

- We monitoren door middel van keurmerken de kwaliteit van ons strand.
- We willen de keurmerken behouden. Uitvoering is hierop gericht. Het behouden van een keurmerk is echter geen doel op zich, maar is een middel om continu te werken aan de kwaliteit van onze stranden. Steeds strengere eisen kunnen tot een heroverweging van de wenselijkheid van het behoud van het betreffende keurmerk leiden.
- We dragen de keurmerken actiever uit zodat consumenten weten waar een keurmerk voor staat. We monitoren de bekendheid van keurmerken en de waarde die mensen hieraan toekennen. Deze resultaten nemen we mee bij de overweging om (bepaalde) keurmerken wel of niet te willen behouden.
- Uitbreiding van het aantal stranden waarop de groene wimpel mag worden gevoerd gebeurt altijd in samenwerking met de paviljoenhouder op het betreffende strandgedeelte.

Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Als gevolg van steeds regelmatigere voorkomende stormen en een stijgende zeespiegel staat onze kust onder druk. Duurzaamheid is daarom meer dan ooit een belangrijk thema op het strand. Het behoud van het strand is immers van fundamenteel belang voor leefbaarheid van het eiland voor onze inwoners en voor de toekomstbestendigheid van het toerisme op Schouwen-Duiveland.

Gekoppeld aan het keurmerk Green Destinations geven we bij alles wat we op het strand doen als gemeente uiting aan duurzaamheid. Bij investeringen, aanbestedingen en strandbeheer vormt duurzaamheid een belangrijke factor.

Ook samen met strandondernemers zetten we specifiek in op duurzaamheid. Een aantal strandpaviljoens mag als uiting van duurzaam ondernemerschap al het GreenKey certificaat voeren. Dit certificaat gaat gelden als vertrekpunt voor kwaliteitsborging in relatie tot de vernieuwing van de huurovereenkomsten die we met paviljoenhouders hebben (zie kwaliteit onder het thema “Voorzieningen” op pagina 34).

Hoe gaan we dat doen?

- We borgen het thema duurzaamheid binnen de uitvoeringsagenda gekoppeld aan Green Destinations.
- Bij investeringen, aanbestedingen en strandbeheer vormt duurzaamheid, gekoppeld aan de uitvoeringsagenda Green Destinations, een belangrijke factor.
- We werken met strandondernemers aan verduurzaming van paviljoens door te sturen op het behalen van het GreenKey certificaat.

Marketing en informatievoorziening

Wat willen we bereiken?

Het strand is weliswaar de belangrijkste trekpleister van Schouwen-Duiveland. Binnen de eilandmarketing waarvoor de Stichting Eilandmarketing Schouwen-Duiveland (via opschouwenduiveland.nl) verantwoordelijk is, is het strand geen speerpunt. De stichting is echter wel primair verantwoordelijk voor de toeristische informatievoorziening met betrekking tot het strand.

Veiligheidsinformatie zoals het risico op natuurbranden etc. is de verantwoordelijkheid van de gemeente. De uitvoering van zwemveiligheidsinformatie is belegd bij de Stichting Reddingsbrigade Westenschouwen (SRB).

Aanvullend op de informatievoorziening via opschouwenduiveland.nl informeren we strandbezoekers ook via de landelijke strandapp. Informatie met betrekking tot zwemveiligheid, vermiste kinderen etc. wordt primair via dit kanaal verstrekt. Onze reddingsbrigade is dan ook een belangrijke partner hierbij. Richting Reddingsbrigade Nederland benadrukken we het belang van een goed functionerende strandapp en het bekendmaken van deze app onder (potentiële) strandbezoekers.

Hoe gaan we dat doen?

- In het uitvoeringsprogramma van Stichting Eilandmarketing Schouwen-Duiveland is opgenomen hoe zij via haar kanalen informatie en inspiratie biedt over de stranden.
- We participeren in de landelijke strandapp van Reddingsbrigade Nederland.
- Richting Reddingsbrigade Nederland benadrukken we actief het belang van een goed functionerende strandapp en het bekendmaken van deze app onder (potentiële) strandbezoekers.
- Het goed functioneren en de bekendheid van de Strandapp monitoren we.

Ruimtelijke ordening: strandbebouwing

4

De weidsheid van onze kust en het natuurlijke karakter van het strand zijn belangrijke kernkwaliteiten. Het karakter van deze weidse en onbebouwde kust koesteren we. Alle bebouwing die aanwezig is op het strand is van hoge kwaliteit. Waar dit nog niet het geval is streven we naar kwaliteitsverbetering.

In dit deel schetsen we de uitgangspunten voor strandbebouwing gekoppeld aan de ruimtelijke kaders en de uitgangspunten voor verlichting op het strand en op overgangen.

Bebouwing op het strand

Wat willen we bereiken?

Strandpaviljoens

De strandzoneringsplan is leidend als het gaat om bebouwing op het strand. Langs de Noordzeekust van Schouwen-Duiveland staan in totaal 14 strandpaviljoens (waarvan 1 paviljoen op de Brouwersdam). We voorzien geen nieuwe bouw mogelijkheden. In lijn met de Zeeuwse kustvisie is er geen mogelijkheid om extra paviljoens te realiseren.

De in het tijdelijk Omgevingsplan aangewezen locatie nabij de Brouwersdam (ter hoogte van overgang Scharendijke) geldt als reservelocatie en wordt als zodanig gehandhaafd. Dit blijft een uitwijklocatie waar een paviljoen tijdelijk naar toe kan uitwijken. Dit als gevolg van een situatie waardoor een paviljoen voor een langere periode niet langer veilig exploitabel is (bijvoorbeeld als gevolg van een blijvende hoge waterstand). Het aanpassen van de strandzoneringsplan is geen reden voor het uitplaatsen van een paviljoen naar deze reservelocatie.

Met oog op de kustdynamiek brengen we in beeld welke locaties, op het recreatiestrand, eveneens kunnen worden aangewezen als uitwijklocatie. De aanwezigheid van Nutsvoorzieningen is hierbij van belang, het volledig nieuw moeten aanleggen van deze voorzieningen is immers een langdurig traject. Wanneer de continuïteit van ondernemerschap als gevolg van kustdynamiek permanent onder druk komt te staan is het mogelijk dat een paviljoen permanent naar een uitwijklocatie verhuist.

Voor ieder strandpaviljoen is vanuit het tijdelijk Omgevingsplan een bouwvlak aangewezen waarbinnen het paviljoen als het ware aan een anker ligt en, bijvoorbeeld als gevolg van duindynamiek, kan worden verplaatst. Het strand is echter dynamisch, als er toekomstgericht noodzaak is tot aanpassing van een bouwvlak in het omgevingsplan dan geldt het volgende uitgangspunt (in lijn met de Zeeuwse Kustvisie): permanente verplaatsing van bestaande bebouwing (binnen het bouwvlak) is mogelijk binnen de recreatiestranden of van een natuurstrand naar een recreatiestrand. Verplaatsing van strandbebouwing van recreatiestranden naar natuurstranden is uitgesloten.

Met oog op de verduurzaming van paviljoens, het stimuleren van jaarrond exploitatie en om eventuele groei van het aantal strandbezoekers te faciliteren verruimen we op recreatiestranden voor strandpaviljoens de maximale toegestane bouwoppervlakte tot 1.000 m². Op natuurstranden geldt een maximale toegestane bouwoppervlakte van 600 m². Deze maximale oppervlaktes, gekoppeld

aan de strandzoning, zijn in lijn met de maximale oppervlaktes zoals vastgelegd in de Zeeuwse Kustvisie(4). Op het natuurstrand zijn 2 paviljoens gevestigd. De overige paviljoens staan op een recreatiestrand. Voorwaarde voor vergroting tot 1.000 m² is een aantoonbare kwaliteitsverbetering c.q. voldoen aan de kwaliteitsvoorwaarden.

Belangrijkste uitgangspunten:

- Er is geen mogelijkheid voor nieuwvestiging van een strandpaviljoen langs de kust van Schouwen-Duiveland.
- De uitwijklocatie bij overgang Scharendijke handhaven we. Met oog op kustdynamiek brengen we extra mogelijke uitwijklocaties in beeld waar naartoe een paviljoen in de toekomst permanent kan worden verplaatst.
- Het bouwvlak van een strandpaviljoen is dynamisch waarbij een paviljoen binnen het bouwvlak (bijvoorbeeld als gevolg van duindynamiek) kan schuiven.
- Permanente verplaatsing van bestaande bebouwing (binnen het bouwvlak) is mogelijk binnen de recreatiestranden of van een natuurstrand naar een recreatiestrand. Verplaatsing van strandbebouwing van recreatiestranden naar natuurstranden is uitgesloten.
- De maximale toegestane bouwoppervlakte van strandpaviljoens wordt, in lijn met de Zeeuwse Kustvisie, verruimd tot 1.000 m² op recreatiestranden en tot 600 m² op natuurstranden onder voorwaarde van aantoonbare kwaliteitsverbetering.

Recreatief overnachten op het strand

We handhaven het beleid om geen strandslaaphuisjes te plaatsen op het strand. Ook gekoppeld aan strandpaviljoens bieden we geen mogelijkheid tot recreatief overnachten op het strand.

Strandcabines

Het aantal strandcabines op onze stranden handhaven we, vanwege de meerwaarde voor strandbezoekers, op het huidige uitgegeven aantal (400 in totaal). Plaatsing is afhankelijk van de beschikbaarheid van voldoende droog zandstrand. Bij het ontbreken van voldoende droog zandstrand zal er flexibiliteit geboden worden ten aanzien van de exacte locatie en de wijze van plaatsing om zo de beschikbare ruimte optimaal te benutten. Deze worden door een beperkt aantal verhuurders verhuurd aan inwoners en bezoekers. We voorzien geen uitbreiding van het aantal strandcabines, afhankelijk van de omstandigheden op het strand kan het college besluiten om aflopende huurovereenkomsten voor het mogen plaatsen van strandcabines niet opnieuw uit te geven.

We leggen de minimale kwaliteitseisen voor strandcabines vast (materiaal, kleur en staat van onderhoud). Om kwaliteitsverbetering te stimuleren vergroten we het maximale toegestane oppervlak van een strandcabine, in lijn met de Zeeuwse Kustvisie, van 4 m² naar 5 m² (inclusief eventuele vlonder. Hierbij mag het dak(5) niet groter zijn dan het vloeroppervlak, inclusief de vlonder). Dit is enkel mogelijk wanneer er sprake is van volledige vervanging en vernieuwing van een strandcabine. Ook hier geldt dat er niet recreatief overnacht mag worden.

Strandcabines mogen alleen van 1 maart tot 1 november op het strand aanwezig zijn. Na afloop van het seizoen dient het strand schoon en niet bebouwd opgeleverd te worden.

4 Zie "Zeeuwse Kustvisie en Omgevingsverordening Zeeland" op pagina 9.

5 Een maximale nokhoogte van 3 meter is vastgelegd in de Welstandsnota

Overige bebouwing

Voor het overige zijn er geen bouw mogelijkheden op het strand, met uitzondering van voorzieningen gericht op strandveiligheid (reddingsposten) of sanitaire voorzieningen. Het plaatsen of geplaatst houden van tijdelijke opslagvoorzieningen op het strand voor vergunde activiteiten is alleen buiten de kern van het stormseizoen toegestaan. Dergelijke voorzieningen dienen voor aanvang van het stormseizoen te worden verwijderd.

Belangrijkste uitgangspunten:

- Recreatief overnachten op het strand blijft uitgesloten (zowel in strandpaviljoens als in strandslaaphuisjes).
- Het aantal strandcabines wordt niet uitgebreid. Plaatsing is afhankelijk van voldoende droog zandstrand.
- Om kwaliteitsverbetering te stimuleren vergroten we, bij volledige vervanging van een strandcabine het maximale oppervlakte van een strandcabine van 4 naar 5 m².

Hoe gaan we dat doen?

- We nemen de maximale toegestane bouwoppervlaktes van paviljoens en strandcabines op in het Omgevingsplan.
- Om kwaliteitsverbetering te stimuleren richten we een kwaliteitsteam strand op (als onderdeel van het Kwaliteitsteam Recreatie). Het kwaliteitsteam adviseert over bouwplannen van paviljoens die willen vernieuwen of uitbreiden en begeleidt (desgewenst en voor kosten van de initiatiefnemer) ondernemers in de planfase.
- We stellen een richtlijn op voor de materialisatie en uitstraling van strandcabines. Deze richtlijn omvat de minimale eisen. Vernieuwende concepten worden getoetst door het kwaliteitsteam strand.

Verlichting

Wat willen we bereiken?

Duisternis is een specifieke kwaliteit van onze gemeente. Zowel op natuurstranden als op recreatieve stranden streven we naar zo min mogelijk lichtvervuiling. Strandpaviljoens mogen enkel verlichting voeren tijdens de openingstijden van het paviljoen⁶, wanneer er mensen buiten (op het terras) aanwezig zijn. De lichtbron mag buiten de inrichting niet te zien zijn. Desgewenst kan hierbij gebruik gemaakt worden van dynamische verlichting of verlichting met een bewegingssensor. Alleen veiligheidsverlichting is ook 's nachts toegestaan. Lichtreclames zijn uitgesloten.

Alleen strandovergangen op een recreatief strand waar een strandpaviljoen aan gevestigd is mogen verlicht zijn. Overgangen die verlicht mogen zijn, worden functioneel verlicht met naar beneden schijnende oriëntatieverlichting die niet verstoring is voor flora en fauna. Met oog hierop mag verlichting alleen aan staan tussen zonsondergang en tot een uur na sluitingstijd van paviljoens. Het plaatsen van oriëntatieverlichting is vergunning plichtig. Het eventueel verlichten van een overgang is de verantwoordelijkheid van de strandondernemer(s) bij de betreffende overgang. Met oog op uniformiteit stelt het college een richtlijn op waarin zowel de functionele eisen als materialisatie zijn opgenomen. Bij voorkeur wordt er gebruik gemaakt van verlichting die werkt op zonne-energie.

⁶ Artikel 2:29 van de Apv geeft aan dat paviljoens tussen 1.00 uur en 7.00 uur gesloten dienen te zijn.

Op overgangen waar geen paviljoen gevestigd is en op overgangen op natuurstranden is verlichting niet toegestaan.

Hoe gaan we dat doen?

- Het college stelt een richtlijn vast voor het verlichten van strandovergangen. Hierin zijn zowel de functionele eisen als materialisatie opgenomen.
- Het plaatsen en onderhouden van verlichting op strandovergangen is de verantwoordelijkheid van strandondernemers en is vergunningplichtig.

We streven naar een strand van topkwaliteit. Zeker op de recreatiestranden zijn voorzieningen hiervoor een belangrijke factor. Hierbij gaat het zowel om openbare voorzieningen, zoals een openbare toiletvoorziening, als om voorzieningen die geplaatst en geëxploiteerd worden door strandondernemers, zoals een strandpaviljoen. Per strandtype hanteren we een minimaal voorzieningenniveau⁷.

Niet alleen de stranden zelf maar ook de voorzieningen, zowel de openbare voorzieningen als de strandpaviljoens, moeten van topkwaliteit zijn. Deze topkwaliteit uit zich onder andere in het feit dat strandondernemers koplopers zijn als het gaat om duurzaam ondernemen. We willen dat alle paviljoens voldoen aan de uitgangspunten van GreenKey. Hierop sturen we via de huurovereenkomsten.

Om ervoor te zorgen dat er op het strand sprake is van een aantrekkelijk investeringsklimaat en een goed ondernemersklimaat om deze topkwaliteit te kunnen realiseren, is het belangrijk dat we als gemeente een goed en realistisch toekomstperspectief kunnen bieden aan strandondernemers.

Strandpaviljoens

Actualisatie huurovereenkomsten

Wat willen we bereiken?

De huurovereenkomsten tussen de gemeente en paviljoens worden vernieuwd. Dit is nodig doordat deze niet meer actueel zijn en met oog op de toekomstbestendigheid van overeenkomsten als gevolg van actuele wet- en regelgeving en recente jurisprudentie. Daarnaast is dit nodig omdat vanuit ondernemers nadrukkelijk de wens is geuit om de overeenkomsten (en dan met name de looptijd) te actualiseren met oog op een betere financierbaarheid van paviljoens.

Deze noodzaak is er niet alleen op Schouwen-Duiveland maar speelt langs de gehele (Zeeuwse) kust. Inzet is om (in ieder geval) in Zeeuws verband te komen tot een basis aan afspraken waarbij gemeenten en paviljoenhouders vanuit een gezamenlijk belang opereren.

We sluiten met alle paviljoenhouders een nieuwe overeenkomst af, de bestaande overeenkomst komt te vervallen. Bij het afsluiten van nieuwe overeenkomsten staan kwaliteit, duurzaamheid en continuïteit van ondernemerschap voorop. Met oog op actuele wet- en regelgeving en recente jurisprudentie is het daarbij van het grootste belang dat de overeenkomsten toekomstbestendig en juridisch houdbaar zijn. Zowel vanuit het perspectief van de gemeente, als verhuurder, als van de paviljoeneigenaren als huurder.

Via de actualisatie van de overeenkomsten willen we recht doen aan de zittende paviljoenhouders die soms al generaties lang op het strand een paviljoen exploiteren en die voor eigen rekening en risico een paviljoen hebben gevestigd op de kale grond die de gemeente verhuurt.

⁷ Zie: "Zonering" op pagina 23

De uitgangspunten voor de overeenkomsten en het proces om te komen tot deze overeenkomsten zijn als volgt:

- We maken ons sterk om op Zeeuws niveau te komen tot een gezamenlijke basis van huurafspraken en -voorwaarden voor strandondernemers.
- Met oog op mededingingsregels rondom de uitgifte van gronden gaan we ervan uit dat we kunnen onderbouwen waarom de zittende paviljoenhouders de enige serieuze gegadigden zijn om in aanmerking te komen voor een nieuwe huurovereenkomst;
- We zetten in op overeenkomsten voor onbepaalde tijd waarbij we kwaliteitscriteria koppelen aan ontbindende voorwaarden. Hierbij borgen we onafhankelijke toetsing van de kwaliteit.
- We vragen richting, de grondeigenaren (Rijksvastgoedbedrijf of Waterschap Scheldestromen) aandacht voor het vestigen van een (huuraanvullend) recht van opstal. Dit met oog op het voorkomen of doorbreken van natrekking en het verkrijgen van financiering ten behoeve van doorontwikkeling van de paviljoens (o.a. ter voorkoming van ondermijning op het strand);
- Bij het vestigen van een zakelijk rechts is het uitgangspunt dat de gemeente en/ of de grondeigenaar geen nadeel mag ondervinden van een dergelijk zakelijk recht of risicodragend wordt. We vinden het hierbij niet wenselijk om het aangaan van huurovereenkomsten uit handen te geven aan deze verhuurders.

Kwaliteit

Wat willen we bereiken?

Doel van het beleid met betrekking tot strandpaviljoens is een gedifferentieerd aanbod aan paviljoens langs de stranden op Schouwen-Duiveland. Differentiatie in bebouwing, in doelgroep en in aanbod. Om de kwaliteit te borgen wil de gemeente samen met de sector (verenigd in de VSSK) komen tot kwaliteitsafspraken, zodat alle paviljoens aan deze minimale standaard moeten voldoen. Deze kwaliteitsafspraken maken we onderdeel van de huurovereenkomst.

We willen dat binnen een termijn van maximaal 5 jaar, na het ingaan van de huurovereenkomsten, alle strandpaviljoens voldoen aan het minimale niveau brons van het GreenKey certificaat. Aanvullend aan deze minimale eisen nemen we in een Zeeuwse module strand bepalingen op waarmee een minimaal kwaliteitsniveau wordt geborgd (openingstijden, openstelling buiten hoogseizoen, staat van onderhoud van het paviljoen en de omgeving etc.). We leggen dit vast als onderdeel van de kwaliteitsafspraken bij het vernieuwen van de huurovereenkomsten. De uitgangspunten van de nieuwe huurovereenkomsten worden door het college vastgesteld.

Kwaliteitsafspraken hebben betrekking op onder andere:

- Type bebouwing
- Onderhoud van de bebouwing
- Materiaalgebruik
- Energiegebruik
- Niet gebruiken van plastic
- Afvalstromen
- Rijbewegingen over het strand
- Toegankelijkheid voor mensen met een beperking
- Zorg voor het strand
- Gastheerschap
- Minimale openingsperiode
- Het gebruik van lokale producten.

Hoe gaan we dat doen?

- Het college neemt het voortouw om te komen tot een Zeeuwse samenwerking als het gaat om de overeenkomsten op het strand.
- We stellen nieuwe huurovereenkomsten op waarbij de uitgangspunten kwaliteit, continuïteit, duurzaamheid en rechtmatigheid leidend zijn.
- Het college stelt de uitgangspunten voor de nieuwe huurovereenkomsten vast met daarin een minimaal kwaliteitsniveau op basis van de uitgangspunten van het niveau brons van GreenKey met aanvullende Zeeuwse module strand.
- Richting de eigenaren van het strand maken we ons hard voor het vestigen van een (huuraanvullend) recht van opstal.
- Binnen een periode van 5 jaar, na het ingaan van de nieuwe huurovereenkomsten, willen we dat alle strandpaviljoens minimaal voldoen aan de kwaliteitsafspraken.
- Om de kwaliteit hoog te houden monitoren we via een onafhankelijke organisatie (bijvoorbeeld GreenKey) of paviljoens minimaal voldoen aan deze kwaliteitsafspraken.

Compensatie voor uitbreiding

Wat willen we bereiken?

Op recreatiestranden bieden we de mogelijkheid om een paviljoen tot 1.000 m² (zie “Ruimtelijke ordening: strandbebouwing” op pagina 30) te vergroten. Het bestaande cafetariamodel komt te vervallen. Een paviljoenhouder komt in aanmerking voor uitbreiding tot 1.000 m² wanneer er sprake is van aantoonbare kwaliteitsverbetering van het gebouw en de dienstverlening (bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid). Er moet bij uitbreiding sprake zijn van het verkleinen van de ecologische voetafdruk. Voor paviljoens welke de afgelopen 5 jaar (vanaf januari 2020) nieuw gebouwd zijn een kwaliteitsslag hebben gemaakt geldt dat zal moeten worden aangetoond dat reeds sprake is van een hoge mate van duurzaamheid (in bebouwing, dienstverlening en energiegebruik). In het geval van een vergroot bouwoppervlak geldt voor elke vierkante meter boven de 750 m² een toeslag van 25 % boven op het basistarief.

Voor de natuurstranden geldt een maximale afmeting van 600 m². Bij uitbreiding naar maximaal 600 m² geldt ook hier dat er sprake moet zijn van het verkleinen van de ecologische voetafdruk.

Hetgeen bij een eerdere uitbreiding gerealiseerd is onder het cafetariamodel vervalt niet, het voorzieningenniveau blijft zodoende gehandhaafd.

Hoe gaan we dat doen?

- Het cafetariamodel komt te vervallen, bestaande voorzieningen worden gehandhaafd.
- Uitbreiding van een paviljoen wordt getoetst door het kwaliteitsteam strand waarbij en sprake moet zijn van aantoonbare kwaliteitsverbetering van het gebouw en de dienstverlening. Hierbij wordt ook getoetst op het niet laten toenemen van de ecologische voetafdruk. Voor onlangs nieuwgebouwde paviljoens gelden hierbij afwijkende voorwaarden.
- Voor paviljoens groter dan 750 m² hanteren we bij de huurbijdrage een toeslag van 25 % boven op het basistarief voor elke vierkante meter boven de 750 m².

Strandterras

Wat willen we bereiken?

Het is niet wenselijk dat de stranden rondom de paviljoens verworden tot grootschalige terrassen. Uitgangspunt van de overeenkomst die de gemeente heeft afgesloten met het rijk (als eigenaar van de stranden) is dat stranden geëxploiteerd mogen worden als badstrand. Strandbezoekers moeten vrij zijn om overal op het strand een strandstoel te plaatsen. Het is niet toegestaan toegang te heffen of bezoekers anderszins te belemmeren om hun strandstoel te plaatsen.

Met oog op het aanbieden van een onderscheidend strandproduct en als service naar de gast hebben paviljoenhouders de wens om een strandterras te kunnen realiseren. Enkel onder voorwaarden, als onderdeel van de huurovereenkomst, staan we het aanbieden van een strandterras toe. We maken hierbij onderscheid tussen 2 typen strandterras: een horecaterras of een openbaar terras

Horecaterras	Openbaar terras
<ul style="list-style-type: none">• Afgeschermd terras op het strand.• Volwaardig onderdeel van het strandpaviljoen.• Het strandterras mag geen obstakel vormen voor strandvoertuigen bij hoogwater.• Niet aanwezig in de periode van 1 november tot 1 maart.• Horecaverplichting toegestaan.• Onderdeel van de huurovereenkomst, telt mee binnen de maximale vierkante meters.• Tarief gelijk aan jaarrond tarief paviljoen (inclusief opslag van 25 % > 750 m2).	<ul style="list-style-type: none">• Niet afgeschermd.• Strandmeubilair (zoals picknicktafels, zitzakken, loungestoelen)/ schaduwdoeken geplaatst op het strand in een straal van 100 meter gemeten vanuit het hart van het paviljoen.• Het openbaar terras mag geen obstakel vormen voor strandvoertuigen bij hoogwater.• Niet aanwezig in de periode van 1 november tot 1 maart.• Vrij toegankelijk voor iedere strandbezoeker.• Geen horecaverplichting.• Geen bediening.• Mogelijk gekoppeld aan een uitgifteloket.• Geen onderdeel van de huurovereenkomst, telt niet mee binnen de maximale vierkante meters.

Een combinatie van zowel een horecaterras als een openbaar terras is ook mogelijk. Bij de uitgifte van strandartikelen of etenswaren zijn duurzaamheid en het voorkomen van afval van groot belang.

Ten aanzien van strandterrassen maken we, met oog op doorstuiven van zand, onderscheid tussen strandpaviljoens op recreatiestranden en strandpaviljoens op natuurstranden. Een horecaterras is niet toegestaan op natuurstranden.

Hoe gaan we dat doen?

- Een aanvraag tot het vestigen van een strandterras toetsen we aan de indeling zoals benoemd onder horecaterras of openbaar terras.
- Als er sprake is van een horecaterras maken we deze onderdeel van de huurovereenkomst. Wanneer er sprake is van uitbreiding van het paviljoen > 750 m2 als gevolg van het strandterras wordt dit getoetst door het kwaliteitsteam strand.

Venten en verhuur strandartikelen

Aanvullend op de verkoop van etenswaren op of bij het strandpaviljoen bieden we met oog op het voorkomen van zwerfafval geen mogelijkheid tot mobiele verkoop (dus buitenom een uitgifteloket) van etenswaren op de stranden.

Verhuur van strandartikelen, zoals bedden/ parasols, windschermen of schaduwdoeken is toegestaan vanuit het paviljoen of uitgifteloket. Er mag alleen sprake zijn van afhalen, niet van het vooraf op het strand geplaatst hebben van verhuurartikelen. Wanneer dergelijk meubilair onderdeel is van een strandterras mag deze wel gedurende het seizoen geplaatst zijn op het strand. De exploitant heeft de verantwoordelijkheid te voorkomen dat meubilair in zee of in de duinen terecht komt en is verantwoordelijk voor goed onderhoud.

Openbare voorzieningen

Wat willen we bereiken?

Strandpaviljoenhouders spelen een belangrijke rol bij het aanbieden en in stand houden van voorzieningen op het strand. Onder werking van het cafetariamodel bood een groot aantal paviljoenhouders de afgelopen jaren openbare toiletten aan op het strandpaviljoen, ook voor mensen die geen gebruik maakten van de horeca. Voor strandbezoekers is dit echter enerzijds een drempel en zeker op drukke dagen loopt de wachttijd voor een toiletbezoek, ook voor bezoekers van het paviljoen, op.

Stranddouches waren, vanuit het cafetariamodel, eveneens gekoppeld aan de paviljoens. Gebruik van deze voorzieningen zorgt echter in sommige gevallen voor een verlaagde waterdruk op het paviljoen. Als gevolg van oneigenlijk gebruik (zo werden stranddouches als speelvoorziening gebruikt) zijn sommige douches afgesloten.

Om het serviceniveau voor de strandbezoekers op de stranden te vergroten, wildplassen in de duinen of de zee tegen te gaan en ervoor zorg te dragen dat het voorzieningenniveau eveneens van topkwaliteit is hebben we het voornemen om vanuit de gemeente sanitaire voorzieningen (toiletten, stranddouches, watertappunten) te plaatsen en onderhouden op of bij de recreatiestranden volgens de indeling intensief of extensief recreatiestrand. Hiertoe leggen we ook de benodigde nutsvoorzieningen aan.

Overige voorzieningen, zoals speelvoorzieningen, zijn voor rekening en risico van de paviljoenhouders. Zij zijn verantwoordelijk voor plaatsing en onderhoud. Ten aanzien van speelvoorzieningen geldt dat deze jaarlijks gecontroleerd en gecertificeerd dienen te worden. De gemeente verzorgt, met oog op eenduidigheid en eventuele aansprakelijkheid, certificering voor kosten van de paviljoenhouder. Voor het plaatsen van voorzieningen is wel altijd toestemming of waar nodig een vergunning vanuit de gemeente (of een ander bevoegd gezag) nodig.

Openbare voorzieningen (met uitzondering van grote en gefundeerde speelvoorzieningen) dienen voor aanvang van het stormseizoen verwijderd te worden. Gedurende het stormseizoen is het belangrijk dat sanitaire voorzieningen aan de binnenzijde van het duin of bij geopende paviljoens gebruikt kunnen worden. Op deze manier zijn openbare toiletten en toiletten bij strandpaviljoens complementair aan elkaar.

Hoe gaan we dat doen?

- We willen toiletten, stranddouches, watertappunten plaatsen op/ bij de recreatiestranden in lijn met de indeling intensief of extensief recreatiestrand. Daadwerkelijke plaatsing is afhankelijk van het kunnen aanleggen van de benodigde nutsvoorzieningen en vergunningverlening.
- Op stranden die zijn aangemerkt als prioritair toegankelijk strand worden sanitaire voorzieningen ook toegankelijk voor mensen met een beperking.
- We dragen zorg voor de aanleg van de benodigde nutsvoorzieningen (waar nodig en mogelijk in combinatie met vernieuwing van nutsvoorzieningen van strandondernemers).

Het strand heeft een grote aantrekkingskracht op mensen. Niet alleen voor toeristen, maar zeker ook voor onze inwoners. Om te zonnen, te zwemmen, te wandelen, uit te waaien, te sporten of er op een andere manier actief te zijn. Ons strand is een plek waar je actief bezig kunt zijn of tot rust kunt komen.

Overgangen naar de recreatiestranden zijn van hoge kwaliteit en zijn deels ook goed toegankelijk voor mindervaliden. Ons strand is er immers voor iedereen.

Jaarrond strandrecreatie

Wat willen we bereiken?

Het strand wordt jaarrond gebruikt voor allerlei activiteiten. Niet alleen in het zomerseizoen is het strand aantrekkelijk om te zonnen of te zwemmen. Het strand is dé plek op ons eiland om te recreëren. Of het nu wandelen, sporten, de hond uitlaten, vliegeren, paardrijden of zandkastelen bouwen is. We vinden het belangrijk dat het strand voor een brede doelgroep jaarrond aantrekkelijk is. Dit geldt zowel voor recreatiestranden als voor natuurstranden. Om te voorkomen dat strandbezoekers in elkaars vaarwater zit stellen we regels op om te bewerkstelligen dat voor iedereen het strand daadwerkelijk jaarrond aantrekkelijk is. Heldere communicatie hierover is doorslaggevend om regels ook te laten functioneren (zie "Veiligheid en regelgeving" op pagina 44 voor de specifieke gebruiksregels).

Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de Verklikkerplaat. Een uniek natuurgebied en stuk strand, maar dit brengt ook de nodige gevaren met zich mee. Zowel op het strand als via verschillende informatiekanaalen informeren we strandbezoekers over het gevaar van de Verklikkerplaat. Het droge voetepad wat door het duingebied loopt handhaven we als verbinding met oog op recreatie maar ook op veiligheid.

Hoe gaan we dat doen?

- We vervangen de strandbebording bij iedere overgang waarbij we de communicatie over geldende regels vereenvoudigen.
- We voeren een proef uit met digitale informatieborden met oog op duidelijke adequate communicatie.
- In alle communicatie-uitingen over het strand is het uitgangspunt: duidelijk en eenvoudig.

Georganiseerde activiteiten

Wat willen we bereiken?

We bieden aan commerciële aanbieders de mogelijkheid om op het strand op regelmatige basis (sportieve) activiteiten te organiseren en geven hiertoe vergunningen uit. Primair vinden deze activiteiten plaats op een recreatiestrand. Op een natuurstrand verlenen we enkel vergunning wanneer de aard van de activiteit beter aansluit op het natuurstrand. Niet gemotoriseerde watersportactiviteiten mogen enkel plaatsvinden in het strandgedeelte tussen de overgangen Brouwersdam 2 en Watergat. Gemotoriseerde (water)sportactiviteiten zijn uitgesloten.

In lijn met de Dienstenrichtlijn geldt dat wanneer er meerdere gegadigden zijn voor het verkrijgen van een vergunning op de betreffende locatie de vergunning, via loting wordt vergeven. Om de kwaliteit van sportactiviteiten te borgen dient de aanbieder van deze activiteiten aangesloten te zijn bij VeBON (Vereniging van Buitensport Ondernemingen Nederland). Voor het uitvoeren van activiteiten is ook een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming benodigd.

Om overige strandbezoekers niet in de weg te zitten mogen commercieel georganiseerde (sport) activiteiten niet recht voor een paviljoen of strandovergang plaatsvinden, we hanteren een afstand van 100 meter aan weerszijden vanaf het hart van een overgang. Ten behoeve van de organisatie van activiteiten zijn opslagvoorzieningen toegestaan, deze moeten voldoen aan de redelijke eisen van de welstand. Opslagvoorzieningen moeten in het stormseizoen verwijderd zijn. Op locaties waar ook strandcabines staan dienen de vergunninghouder en de verhuurder van strandcabines onderling afstemming te hebben zodat opslagvoorzieningen en strandcabines op een passende wijze over het strand verdeeld worden.

Met oog op duurzaamheid mogen er geen gemotoriseerde activiteiten plaatsvinden. Ook is geen versterking van geluid toegestaan (muziek of omroepsysteem).

Voor natuurstranden streven we naar een evenwicht tussen natuur, natuurwaarden en gebruik. Ten aanzien van bestaande activiteiten op een natuurstrand die vergund zijn bezien we of deze kunnen worden uitgeplaatst naar een recreatiestrand. Is dit niet mogelijk dan hanteren we hierbij een uitsterfconstructie. Stoppen de activiteiten, dan wordt er voor de betreffende locatie in principe geen nieuwe vergunning afgegeven.

Hoe gaan we dat doen?

- Het college stelt beleidsregels vast met daarin de uitgangspunten voor georganiseerde activiteiten op het strand. Hierin wordt ook het maximum aantal vergunningen vastgelegd wat kan worden uitgegeven.

Evenementen

Wat willen we bereiken?

Evenementen op het strand zijn van grote waarde voor de beleving van ons strand en spreken tot de verbeelding. Jaarlijks terugkerende evenementen zoals Concert at Sea, de Kustmarathon, de Straô, de Nieuwjaarsduik of Beachboom zijn al jarenlang ingebed in de evenementenkalender en zijn niet alleen van grote waarde voor onze inwoners maar trekken ook elk een eigen publiek naar ons eiland en het strand.

We zijn in beginsel terughoudend bij uitbreiding van het aantal evenementen op het strand. Bij zowel bestaande als eventuele nieuwe evenementen hechten we, zeker op het strand, grote waarde aan duurzaamheid. Dit met oog op bescherming van kwetsbare natuur van zee en duin.

Hoe gaan we dat doen?

- We herijken de evenementenvisie. We nemen hierin minimale duurzaamheidseisen op voor evenementen op het strand.

Recreatie op of in het duin

Wat willen we bereiken?

De duinen zijn, buitenom de paden, niet toegankelijk voor bezoekers en mogen niet betreden worden.

Met oog op ecologie, veiligheid van bezoekers en vanwege het belang van de duinen voor de kustveiligheid informeren we bezoekers over (de reden van) het betredingsverbod. Zo vergroten we het bewustzijn, bijvoorbeeld ten aanzien van het risico van spelen of BBQ'en in de duinen en voorkomen we dat de duinen een recreatiegebied worden.

De duinen mogen ook niet gebruikt worden als opstijgplaats voor soaren (paragliden). Om het soaren (of paragliden) beter te geleiden wijzen we overgang 't Klokje aan als opstijglocatie, vanwege het ontbreken van strandbebouwing is dit een geschikte locatie op een extensief recreatiestrand. Hier creëren we ook de faciliteiten voor.

Hoe gaan we dat doen?

- Via verschillende communicatiekanalen informeren we bezoekers op de regels in de duinen en de risico's van recreatie in de duinen.
- Op probleemlocaties plaatsen we in afstemming met het waterschap bordjes om recreanten te wijzen op de regels (volgens het principe 'less is more').
- Overgang 't Klokje wijzen we aan als locatie voor soaren (paragliden). Hier wordt indien ruimtelijk en vergunning technisch mogelijk een opstijgplaats gecreëerd.

Toegankelijkheid en vindbaarheid

Wat willen we bereiken?

We vinden het belangrijk dat ons strand voor iedereen te bezoeken is. We geven extra aandacht aan de toegankelijkheid van onze stranden voor mensen met een beperking. Toegankelijk betekent voor het strand dat mindervaliden en slechtziende of blinde mensen, indien nodig onder begeleiding, gebruik kunnen maken van de overgangen en bij een strandpaviljoen kunnen geraken. Hierbij geldt toegankelijkheid voor de gehele route van parkeerplaats tot op het strand en de aanwezige openbare en private voorzieningen.

Zand en hellingen van overgangen vormen een belemmering voor optimale toegankelijkheid (ofwel zelfstandig voor eenieder toegankelijk). Een aantal van de recreatiestranden is al (ten dele) toegankelijk voor mensen met een beperking. Waar dit niet het geval is zorgen we voor goede informatievoorziening zodat bezoekers niet verrast worden.

Op een geselecteerd aantal overgangen naar recreatiestranden, verspreid langs onze kust, gaan we voor optimale toegankelijkheid. Dit betekent dat de gehele route van parkeerplaats tot aan het strand en de voorzieningen op het strand toegankelijk zijn.

Hoe gaan we dat doen?

- Informatie met betrekking tot toegankelijkheid van stranden verspreiden we via de verschillende informatiekanalen voor het strand.
- We wijzen een aantal overgangen aan als prioritaire overgang voor optimale toegankelijkheid. Gelet op het bestaande voorzieningenniveau zijn dit Jan van Renesseweg, Kijkduin en Brouwersdam 1.
- Samen met het Platform Toegankelijk Schouwen-Duiveland voeren we een toegankelijkheidsscan uit en stellen een uitvoeringsplan op om de gehele route van parkeerplaats tot op het strand en de toegankelijkheid van voorzieningen te verbeteren.
- Bij het vervangen van een strandopgang bepalen we of en in welke mate deze overgang extra toegankelijk kan worden gemaakt.

Tal van partijen spelen een rol bij het waarborgen van de veiligheid van strandbezoekers op het strand en in zee. Niet alleen de reddingsbrigade speelt hierbij een belangrijke rol, maar ook strandondernemers zijn voor strandbezoekers vaak het 1e aanspreekpunt bij calamiteiten.

Het strand vormt daarbij een buitengrens van Nederland. Daarom zijn ook de douane en marechaussee actief op ons strand.

Via de APV zorgen we middels regelgeving op het strand dat verschillende gebruikersgroepen samen kunnen recreëren op het strand.

Strandbewaking

Wat willen we bereiken?

Visie op strandveiligheid

Als gemeente hebben we de wettelijke zorgplicht om er in alle redelijkheid alles aan te doen dat het risico op ongelukken te beperken. Basis voor het strandveiligheidsbeleid is de visie op strandveiligheid die is opgesteld door het Nederlands Instituut Veiligheid Zwemlocaties (NIVZ). Het veiligheidsbeleid is erop gericht het risico op ongelukken op en rond het water zo klein mogelijk te maken. We streven ernaar dat er op Schouwen-Duiveland geen mensen verdrinken en dat het aantal ongelukken op het strand tot een absoluut minimum beperkt is.

Professionalisering

De bewaking van onze stranden is in handen van de Strandreddingsbrigade (SRB). Via een dienstverleningsovereenkomst (DVO) is vastgelegd hoe de dienstverlening van de SRB is georganiseerd. Belangrijk aandachtspunt is dat de dienstverlening rust op vrijwilligers die samenwerken in een professionele organisatie. De vrijwillige inzet van lifeguards is een groot goed. Juist de sfeer in de organisatie en het karakter van de werkzaamheden zorgen ervoor dat vrijwilligers vanuit het hele land zich vaak voor meerdere jaren verbinden aan ons eiland. Juist het feit dat er sprake is van vrijwilligerswerk maakt dat de Strandreddingsbrigade niet hoeft te concurreren met bijvoorbeeld de horeca voor het aantrekken van menskracht. Toch maakt dit de organisatie ook kwetsbaar.

We geven extra aandacht aan jaarrond aanwezigheid van de strandreddingsbrigade en het verder professionaliseren van de organisatie. Bij de herziening van de dienstverleningsovereenkomst in 2026 bezien we, in overleg met het bestuur van de Strandreddingsbrigade, of het mogelijk en wenselijk is 2 fte aan vaste krachten in dienst te nemen. Dit met oog op het borgen van de continuïteit van lifeguard dienstverlening (met name buiten de reguliere bezettingstijden) en de organisatorische dienstverlening.

Materiaal

Als gemeente zorgen we voor hoogwaardig kwalitatieve materialen voor het uitvoeren van de taken van de Strandreddingsbrigade. Dit is niet alleen van belang voor het uitvoeren van de taken, maar zorgt er ook voor dat de reddingsbrigade een aantrekkelijke plek is voor lifeguards om te werken.

Huisvesting

Een deel van de aantrekkelijkheid van de Strandreddingsbrigade als werkgever is het feit dat lifeguards in het zomerseizoen mogen overnachten op de reddingspost. We brengen in beeld op hoe we de huisvesting niet alleen aantrekkelijk maar ook veilig verantwoord kunnen laten plaatsvinden. We zetten ons ervoor in om huisvesting van medewerkers van de strandreddingsbrigade op het strand blijvend te faciliteren.

Hoe gaan we dat doen?

- We nemen de aanbevelingen (missie, visie, strategie en actieprogramma) uit de Visie op strandveiligheid opgesteld door het NIVZ integraal over en implementeren deze in de dienstverleningsovereenkomst, in communicatie en in de gemeentelijke organisatie.
- We onderzoeken hoe we kunnen bijdragen aan de professionalisering van de Strandreddingsbrigade via het faciliteren van betaalde functies. De uitkomst van dit onderzoek verwerken we bij de actualisatie van de dienstverleningsovereenkomst.
- Samen met de Strandreddingsbrigade stellen we, gekoppeld aan de dienstverleningsovereenkomst, een materiaalplan op met benodigde en gewenste materialen voor de uitoefening van de taken van de reddingsbrigade. Hierbij hebben we ook nadrukkelijk oog voor het aantrekkelijk maken/ houden van het werk van lifeguards.
- We onderzoeken hoe de huisvesting toekomstgericht zowel aantrekkelijk als veilig kan worden gefaciliteerd.

Regelgeving

Wat willen we bereiken?

Via de Algemeen plaatselijke verordening (APV) stellen we regels over wat er waar en wanneer op het strand mag. Verschillende gebruikersgroepen maken gebruik van het strand. Om te voorkomen dat gebruiksgroepen elkaar in de weg zitten gelden er beperkingen. Beperkingen ten aanzien van dieren op het strand of vliegeren gelden in het strandseizoen (1 mei tot en met 30 september). We zien geen aanleiding om deze termijn te verruimen of in te korten.

Naaktrecreatie

Naaktrecreatie is enkel toegestaan op een gedeelte van het strand. De volgende strandgedeelten binnen natuurstranden zijn aangewezen voor naaktrecreatie, de exacte zones staan ter plaatse aangegeven met bebording:

- Domeinen 4 – 't Oude Vuur (natuurstrand)
- Duinhoevepad – Watergat (natuurstrand)

Er is geen aanleiding om de zonerings ten aanzien van naaktrecreatie te wijzigen

Honden

Tussen de Oosterscheldekering en de Punt mogen honden loslopen. In de APV is dit gedeelte van het strand aangewezen als honden losloopgebied. Met oog op de stroming rondom de Oosterscheldekering is er hier sprake van gevaarstelling wanneer honden los in zee gaan zwemmen. Bezoekers zullen hierop worden gewezen.

Voor de overige stranddelen geldt een beperking voor loslopende honden gedurende het strandseizoen van 1 mei tot en met 30 september. Tussen 10.00 en 19.00 uur dienen honden aangelijnd te zijn. Buiten deze periode en tijden mogen honden loslopen. Bij de Verklipper geldt dit verbod gedurende het gehele broedseizoen (1 april tot en met 15 september) zowel overdag als 's avonds.

Met oog op de recreatieve druk op de recreatiestranden is het niet wenselijk een extra strandgedeelte aan te wijzen als honden losloopgebied.

Paarden

Paardrijden is gedurende het strandseizoen van 1 mei tot en met 30 september op de meeste stranden overdag niet toegestaan (tussen 10.00 en 19.00 uur). Tussen overgang Domeinen 2 en Watergat mogen paarden jaarrond en gedurende de gehele dag het strand betreden.

In de APV zijn deze bepalingen tot op heden niet vastgelegd, dit corrigeren we bij de eerstvolgende herziening.

Het achterlaten van paardenmest op overgangen en het strand is, ondanks de opruimplicht, een probleem. Dit kan een risico vormen voor de zwemwaterkwaliteit (en daarmee voor het behoud van de Blauwe Vlag). Via verenigingen en manegehouders spreken we ruiters aan op hun verantwoordelijkheid om het strand en de overgangen netjes achter te laten. Het strand is immers geen ruiterspad maar wordt gedeeld met andere gebruikers.

We zetten in op aparte ruitersporen los van de bestaande strandovergangen. Dit doen we met oog op veiligheid van ruiters en andere strandbezoekers en het voorkomen van mestoverlast. De locaties die momenteel het meest frequent gebruikt worden komen hiervoor het eerst in aanmerking. Hierover zoeken we afstemming met het waterschap en provincie.

Soaren en vliegeren

Soaren (een vorm van paragliden) zorgt voor overlast op het strand, in de duinen en in natuurgebieden. Wettelijk is landen op het strand toegestaan. Dit betreft landelijke wetgeving (luchtvaartbesluit), we hebben geen mogelijkheid hiervan af te wijken.

Met oog op de gevaarstelling voor strandgebruikers en het beschermen van de natuur beperken we de mogelijkheid om boven het strand te vliegen (en hier te landen of op te stijgen) gedurende het strandseizoen van 1 mei tot en met 30 september tussen 10.00 en 19.00 uur. Opstijgen is enkel toegestaan op een daartoe aangewezen overgang. Bij overgang 't Klokje creëren we hiertoe een opstijgplaats.

Voor het vliegeren met een 2-lijnsvlieger of stuntvlieger geldt eveneens de beperking om gedurende het strandseizoen tussen 10.00 en 19.00 uur te vliegeren. Op het strand van Schouwen-Duiveland is er geen ruimte om te buggykiten of om gemotoriseerd te varen.

Roken

We streven naar een rookvrije generatie en een rookvrij strand. Via communicatie wijzen we mensen op hun verantwoordelijkheid om het strand rookvrij te houden. We stellen echter geen specifiek rookverbod in aangezien dit niet te handhaven is. Wel is de gemeente Schouwen-Duiveland voorstander van een rookverbod op het strand, maar dit dient landelijk geregeld te worden. We ondersteunen dan ook actief de lobby om te komen tot dit verbod.

Hoe gaan we dat doen?

- Het strandseizoen en de bloktijden zoals vastgelegd in de APV handhaven we, ook voeren we geen aanpassing door ten aanzien van loslopende honden of naaktrecreatie.
- De geldende regels met betrekking tot paardrijden op het strand leggen we vast in de APV.
- Regels met betrekking tot soaren, buggykiten, vliegeren of gemotoriseerd varen leggen we vast bij de eerstvolgende herziening van de APV.
- We onderzoeken de mogelijkheid aparte overgangen voor ruiters op de overgangen die het meest frequent door paarden worden gebruikt te realiseren, indien het onderzoek een positieve uitkomst heeft staan we als gemeente aan de lat om deze ook aan te leggen.
- We ondersteunen actief de lobby voor een rookvrij strand.
- Via strandbebording en verschillende communicatiekanalen wijzen we bezoekers op de strandregels en gevaarstelling van zwemmen in het hondenlosloopgebied nabij de kering.

Handhaving

Wat willen we bereiken?

Op het strand is de gemeentelijke handhaving, de (vrijwillige) politie, de RUD, douane, marechaussee en Rijkswaterstaat toezichthoudend en handhavend actief. Het strand is onderdeel van de Nederlandse buitengrenzen, mede daarom houden verschillende diensten hier toezicht. Strandondernemers vervullen hierbij ook een rol als het gaat om de ogen en oren op het strand. Het is van belang dat zij – met name met politie en gemeentelijke handhaving – korte lijntjes hebben in het geval van verdachte situaties.

Gedurende het strandseizoen vormt de Strandreddingsbrigade het 1e aanspreekpunt als gastheer op het strand vanuit veiligheidsoogpunt. Zij spreken bijvoorbeeld bezoekers aan wanneer zij een hond niet hebbe aangeliend. Zij mogen echter niet handhavend optreden, maar enkel aanspreken op gedrag. De capaciteit om – zeker in het hoogseizoen – vanuit handhaving zichtbaar aanwezig te zijn op het strand is beperkt. Met name als de Strandreddingsbrigade in het voor- en naseizoen niet op het strand aanwezig is, is het van belang dat de gemeentelijke handhavers ook periodiek op het strand zichtbaar zijn.

Jaarlijks evalueren we met de VSSK, Strandreddingsbrigade, Handhaving en Politie het strandseizoen zodat eventuele aandachtspunten een plek kunnen krijgen in het jaarlijkse handhavingsplan.

Uitgangspunt hierbij is dat handhavend optreden het sluitstuk vormt, primair zetten we in op communicatie en bewustwording zodat strandbezoekers weten wat de regels zijn voor een zorgeloos strandbezoek.

Hoe gaan we dat doen?

- We vergroten, specifiek in het voor- en naseizoen, de periodieke aanwezigheid en zichtbaarheid van gemeentelijke handhaving op het strand.
- Jaarlijks evalueren we met de VSSK, de Strandreddingsbrigade, Handhaving en de Politie het strandseizoen en geven eventuele aandachtspunten een plek in het jaarlijkse gemeentelijk handhavingsplan.

De basis van het strandbeleid is het hebben van een strand. Kustdynamiek maakt echter dat het strandproduct van voorheen verandert. Een voldoende breed zandstrand, is niet vanzelfsprekend. We streven naar een voldoende breed en droog zandstrand maar hiervoor zijn we afhankelijk van derden.

Naast zandsuppletie zetten we in op het beter vasthouden van zand en het op een natuurlijke manier laten aangroeien van het strand. We geloven dat dit effectiever is maar ook meer duurzaam, zowel vanuit ecologisch als economisch oogpunt.

Ons strand moet van het hoogste kwaliteitsniveau zijn, dit uit zich ook in het niveau van strandbeheer.

Kustbeheer

Wat willen we bereiken?

Rijkswaterstaat is vanuit kustveiligheid verantwoordelijk voor het op haar plaats houden van de basiskustlijn. Het droge zandstrand wordt echter steeds smaller als gevolg van een stijgende zeespiegel en een intensivering van het aantal stormen. Aan de andere kant is er zowel op recreatieve stranden als op natuurstranden sprake van duingroei. Hierdoor wordt het strand van beide kanten smaller. Vanuit economisch en recreatief oogpunt baart ons dit zorgen.

We zetten in op een breed droog zandstrand van minimaal 25 meter op in ieder geval de recreatieve stranden bij hoogwater (extensief recreatiestrand). Op intensieve recreatieve stranden streven we naar een strandbreedte van 40 meter. Dit doen we door het voorkomen van duinvorming zodat de duinvoet op zijn plaats blijft en door in te zetten op strandsuppletie vanuit recreatief oogpunt en het beter vasthouden van zand.

Voldoende strandbreedte is niet alleen vanuit economisch en recreatief oogpunt belangrijk maar ook voor de bereikbaarheid van hulpdiensten en toezichthouders zoals Rijkswaterstaat, Douane etc.

De gemeente Schouwen-Duiveland blijft deelnemen aan het Zeeuws Recreatief Zandfonds en draagt hier jaarlijks aan bij. Via het zandfonds zetten we in op het vanuit recreatief oogpunt op breedte houden van het strand. Voor een deel gebeurt dit door jaarlijks op knelpunten zand op te schuiven vanaf de laagwaterlijn (maximaal 15 % van de jaarlijkse inlegwaarde). Minimaal eens per 5 jaar ontvangt de gemeente haar inlegwaarde aan zand terug.

Het extra suppleren van zand vanuit recreatief oogpunt lost de nood echter maar deels en vooral tijdelijk op. We zetten ons er, samen met andere kustgemeenten, voor in om het Rijk ertoe te bewegen om niet enkel vanuit kustveiligheid te suppleren maar ook het economisch belang van de recreatieve sector en het strand voor de Nederlandse economie hierin mee te laten wegen. Ook het voorkomen duinvorming of het hybride benutten van zeewaarts aangroeiende duinen brengen we hier onder de aandacht.

Daarnaast zetten we in op het beter vasthouden van zand. We willen dat onze kust een proefomgeving is waar geëxperimenteerd wordt met het beter vasthouden van zand of het laten aangroeien van de kust.

Kustbeheer in relatie tot strandexploitatie

Bij het op breedte houden van het strand zijn we sterk afhankelijk van de inzet van het Rijk als kustbeheerder. Klimaatverandering en een stijgende zeespiegel maken dit belang groter maar betekent ook een groter risico als het gaat om het borgen van het strandproduct zoals we dat nu kennen. Niet alleen ten aanzien van voldoende droog zandstrand maar ook ten aanzien van bijvoorbeeld zonkracht en uv-straling.

Strandpaviljoens moeten, bij nieuw- of verbouw, voorsorteren op de toekomst. Ook voor strandpaviljoens is een droog zandstrand immers geen vanzelfsprekendheid. Strandpaviljoen Strandclub Zee op de Brouwersdam is een sprekend voorbeeld van hoe een verdwijnend strand door middel van creatief ondernemerschap kan worden 'omgedacht'. Het kwaliteitsteam strand is het primaire orgaan om met ondernemers mee te denken hoe zij toekomstgericht creatief kunnen blijven ondernemen op het strand. Vergunningverlening is hier dienend aan, dit vraagt ook creativiteit op het gemeentehuis.

Paviljoenhouders worden via huurovereenkomsten met een lange looptijd in de gelegenheid gesteld om te investeren in hun paviljoen. Bereikbaarheid en daarmee de mate van exploitabelheid van paviljoens behoeft inspanning van zowel ondernemers als de gemeente. De gemeente heeft een inspanningsverplichting als het gaat om de voorwaarden om strandpaviljoens bereikbaar te houden (bijvoorbeeld ten aanzien van vergunningen), de technische uitwerking is des ondernemers.

Hoe gaan we dat doen?

- We blijven deelnemer aan het Zeeuws Recreatief Zandfonds en spannen ons gezamenlijk met de andere kustgemeenten in voor het op de agenda krijgen van het recreatief belang van het strand voor de Nederlandse economie bij het Rijk.
- In samenspraak met de VSSK bezien we jaarlijks op welke plaatsen we met zand kunnen schuiven vanuit recreatief oogpunt. Hiervoor benutten we 15 % van het budget wat we jaarlijks bijdragen aan het Zeeuws Recreatief Zandfonds.
- Op recreatiestranden voorkomen we doormiddel van actief beheer dat de duinen zeewaarts aangroeien waardoor we het recreatief zandstrand op breedte kunnen houden.
- We bieden de Schouwse stranden nadrukkelijk aan als proeftuin waarop praktijkgerichte onderzoeken kunnen plaatsvinden gericht op het beter vasthouden van zand of het laten aangroeien van de kustlijn.
- Bij vergunningverlening moet er sprake zijn van flexibiliteit en creativiteit om paviljoens ook toekomstbestendig inpasbaar (en wellicht aanpasbaar) te laten zijn op het strand, meebewegend met toekomstige ontwikkelingen.

Strandbeheer

Wat willen we bereiken?

Het onderhoudsniveau van onze stranden is hoog. We streven naar stranden van topkwaliteit en het niveau van strandschoonmaak en onderhoud van voorzieningen is een uiting van dit streven. Het niveau van strandschoonmaak hebben we vastgelegd aan de hand van CROW-kwaliteitsniveau A (hoog).

We behoren jaarlijks tot de schoonste stranden van Nederland. Dit uit zich in de jaarlijkse monitoring bij de verkiezing van het schoonste strand van Nederland.

Met oog op duurzaamheid streven we naar een vermindering van de hoeveelheid consumentenafval op het strand. Daarnaast zetten we met oog op recycling via communicatie in op een betere afvalscheiding. Omdat er in het restafval te veel plastic zit (en te veel glas en overig afval in het plastic afval) brengen we in beeld of het mogelijk is om het afval na te scheiden.

Paviljoenhouders zijn primair verantwoordelijk voor het schoonhouden van het strand rondom en onder het paviljoen. Rondom het paviljoen betekent dit een cirkel van 25 meter. Voor het overige is schoonmaak van het strand de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente. Het schoonhouden van het strand rondom het paviljoen wordt ook gekoppeld aan de kwaliteitsvoorwaarden als onderdeel van de huurovereenkomst voor strandpaviljoens.

Hoe gaan we dat doen?

- We continueren het niveau van strandschoonmaak op kwaliteitsniveau A (recreatiestrand) en monitoren dit actief om waar nodig te kunnen bijsturen. Hierbij gebruiken we de beeldmeetlat als meetinstrument, bijvoorbeeld ten aanzien van de hoeveel zand op overgangen.
- Het strandbeheer is via het strandbestek gegund aan een 3e partij. Vanuit onze verantwoordelijkheid als strandbeheerder houden we toezicht en zijn we het primaire aanspreekpunt voor strandondernemers. Hiervoor is het van belang dat we regelmatig aanwezig zijn op het strand.
- In de kwaliteitsafspraken gekoppeld aan de overeenkomst met paviljoenhouders nemen we op dat zij verantwoordelijk zijn voor het schoonhouden van de openbare ruimte in de directe omgeving van het paviljoen (25 meter rondom en onder het paviljoen). Dit monitoren we.

Onderhoud van voorzieningen

Wat willen we bereiken?

We zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de stranden en de voorzieningen die hierbij horen of op staan. Samenhangend met de uitbreiding van het voorzieningenniveau aan de kust dragen we ook verantwoordelijkheid voor het schoonhouden van de toiletten. Als we toiletten plaatsen moeten deze ook schoon zijn. Schone toiletten zijn belangrijke voorwaarde voor strandgasten voor een bezoek aan het strand.

Hoe gaan we dat doen?

- We zetten, gekoppeld aan het realiseren van openbare toiletten, een opdracht voor hygiënisch onderhoud van strandtoiletten op de markt.

Accountmanagement

Wat willen we bereiken?

Het strand is een dynamische omgeving en vormt een bijzonder onderdeel van onze gemeentelijke verantwoordelijkheid. Zowel ten aanzien van veiligheid, beheer en het contact met ondernemers. De gemeentelijk accounthouder strand is de spin in het web op het strand en is het primaire aanspreekpunt op het strand voor ondernemers en overige stakeholders. De functie wordt gecontinueerd. Hierbij is het belangrijk dat de accounthouder regelmatig op het strand te vinden is.

Hoe gaan we dat doen?

- We continueren de functie van gemeentelijk accounthouder strand.
- Met oog op een goede uitoefening van taken (strandbeheer, veiligheid, accountmanagement) beschikt ons wagenpark over voldoende voertuigen die geschikt en beschikbaar zijn voor het rijden over het strand.

De stranden zijn van groot belang voor de leefbaarheid en het voorzieningenniveau op Schouwen-Duiveland. Daarbij zijn de stranden het fundament onder het toerisme op het eiland. Jaarlijks ontvangt de gemeente inkomsten uit toeristenbelasting en parkeerbelasting. Deze inkomsten komen óók ten goede aan de exploitatie van de stranden. Met oog op het ook toekomstgericht kunnen exploiteren van de stranden kijken we kritisch naar de verhouding tussen de uitgaven aan het strand en de inkomsten uit verhuur van de stranden. Daarom sturen we op de kostendekkingsgraad.

Wat willen we bereiken?

De gemeente huurt de stranden van het Rijksvastgoedbedrijf ten behoeve van de exploitatie van de stranden als badstrand. Jaarlijks overlegt de gemeente Schouwen-Duiveland een overzicht van uitgaven aan de stranden en inkomsten die direct voortkomen uit de verhuur van de stranden aan ondernemers (strandpaviljoens en strandcabines).

De kostendekkingsgraad (verhouding tussen directe inkomsten en uitgaven) varieerde de afgelopen jaren tussen de 23 % (2020) en 15,7 % (2022). Ten tijde van de corona-periode heeft de gemeente niet alle begrote huurinkomsten in rekening gebracht. Tegelijkertijd zijn de uitgaven gestegen (tot het niveau van ca. € 1,5 miljoen), bijvoorbeeld als gevolg van de uitgaven aan het Zeeuws Recreatief Zandfonds.

Tegenover de kosten welke we maken voor het op het gewenste kwaliteitsniveau brengen en houden van het strand staan inkomsten uit de verhuur van de stranden. Ondernemers op de stranden hebben baat bij een hoog kwaliteitsniveau en dragen daar middels de huurbijdrage ook financieel aan bij.

Gekoppeld aan de vernieuwing van de huurovereenkomsten en daarmee het bieden van meer perspectief en zekerheid voor strandondernemers verhogen we de inkomsten uit strandverhuur met oog op het borgen van de kostendekkingsgraad. Uitgangspunt is dat tegenover de uitgaven aan het strand minimaal 25 % van de inkomsten gedekt wordt vanuit verhuur van de stranden (voor paviljoens strandcabines en standplaatsen). Daarom verhogen we de huurtarieven, hierdoor zijn deze ook meer in lijn met de tarieven elders in Zeeland.

Inkomsten uit het strand komen direct ten goede aan het voorzieningenniveau op de stranden. Voor het overige worden de uitgaven aan het strand gedekt uit algemene middelen vanuit de onderkenning dat een groot deel van de inkomsten uit toeristenbelasting en parkeerbelasting verweven zijn met het strand.

Hoe gaan we dat doen?

- De kostendekkingsgraad voor het strand bedraagt minimaal 25 %. Dit monitoren we.
- Met oog op het bereiken/ bewaken van de kostendekkingsgraad verhogen we de huurtarieven voor strandpaviljoens in maximaal 3 stappen tot het niveau van € 40 per m2 (basistarief) via een stapsgewijze verhoging in 2025, 2026 en 2027. Tarieven worden daarbij geïndexeerd op basis van het consumentenprijsindexcijfer over het voorgaande jaar. Randvoorwaarde voor deze verhoging is de vernieuwing van overeenkomsten waardoor meer zekerheid wordt geboden aan strandondernemers.
- Voor dagcabines verhogen we de huurtarieven in hetzelfde tempo tot het niveau van € 100 per dagcabine en voor bestaande standplaatsen op de Brouwersdam tot € 30 per m2. Tarieven worden daarbij geïndexeerd op basis van het consumentenprijsindexcijfer over het voorgaande jaar.
- Na het bereiken van het tariefniveau in 2027 indexeren we de tarieven jaarlijks minimaal met het consumentenprijsindexcijfer over het voorgaande jaar. Hierdoor houden we de kostendekkingsgraad op orde.
- Extra investeringen in het strand en kostenverhogingen op de strandbegroting worden gedekt volgens de verhouding 25 – 75 (huurinkomsten – algemene middelen). Wanneer door deze investeringen of kostenverhogingen de kostendekkingsgraad lager wordt dan 25 % worden de huurtarieven verhoogd tot het niveau van 25 %. Met betrekking tot investeringen in het voorzieningenniveau of het verhogen van het serviceniveau vindt jaarlijks overleg met de VSSK plaats.
- Met Waterschap Scheldestromen gaan we in gesprek over de verhouding van huurinkomsten voor paviljoens die (deels) op grond van het waterschap staan en de uitgaven die we als gemeente doen voor beheer en voorzieningen.

Bijlage: visie op strandveiligheid Schouwen-Duiveland

Laan van St. Hilaire 2
4301 SH Zierikzee

Postadres:
Postbus 5555
4300 JA Zierikzee

T (0111) 452 000

E gemeente@schouwen-duiveland.nl
W www.schouwen-duiveland.nl